Jordbruks verket

Konsekvensutredning

Datum
2026-11-05

Diarienummer
5.2.16-21027/2026

Konsekvensutredning, förslag till nya föreskrifter om slakt och avlivning

Jordbruksverket ser behov av att förenkla, anpassa och göra ändringar i vissa bestämmelser i verkets djurskyddsföreskrifter för slakt och avlivning av djur, Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om (SJVFS 2019:8) slakt och annan avlivning av djur.

1 ALLMÄNT 2

2 BEMYNDIGANDEN M.M. 36

3 FÖRETAG 39

4 ANDRA ENSKILDA 46

5 STATEN 50

6 SAMRÅD 52

7 IKRAFTTRÄDANDE OCH UTVÄRDERING 52

BILAGA 1 JÄMFÖRELSETABELL – NYA OCH GAMLA FÖRESKRIFTER 54

1 Allmänt

Kontaktpersoner hos Jordbruksverket:

Mattias Gårdlund, Djurvälfärdsenheten, Djuravdelningen.

Caroline Johansson, Djurvälfärdsenheten, Djuravdelningen.

1.1 Föreskrifter som ändras

Föreskriftsförslaget innebär att Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:8) upphävs och ersätts med nya föreskrifter. En jämförelse mellan de nu gällande föreskrifterna och förslaget till nya föreskrifter finns i bilaga 1 till denna konsekvensutredning. Där anges också om bestämmelserna har flyttats över oförändrade, har ändrats eller är helt nya.

1.2 Förslaget berör

☒ Företag

☒Andra enskilda

☐Kommuner

☐Regioner

☒Staten

Föreskriftsförslaget innehåller bestämmelser om avlivning av djur som hålls av människan. Förslaget omfattar alla djurarter för att anpassa förslaget till djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66). Ryggradslösa djur omfattas endast i några paragrafer i föreskriftsförslaget.

Förslaget berör inte verksamheter där försöksdjur som omfattas av definitionen i 1 kap. 3 § djurskyddslagen (2018:1192) avlivas[1].

Förslaget berör inte heller verksamheter som berör jakt på vilt som jagas i enlighet med bestämmelserna i jaktlagen (1987:259), jaktförordningen (1987:905) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av jaktförordningen.

Även verksamheter som sysslar med slakt av odlad fisk samt tiofotade kräftdjur och blötdjur som hålls för produktion av livsmedel undantas från föreskrifternas tillämpningsområde.[2]

[1] Avlivning av försöksdjur regleras i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2025:28) om försöksdjursverksamhet.

[2] Bestämmelser om avlivning av odlad fisk finns i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning, jfr artikel 1. Därtill gäller de allmänna

1.3 Problemet och vilken förändring som eftersträvas

Inledning

Jordbruksverket har som förvaltningsmyndighet inom bl.a. jordbruksområdet och därtill knuten landsbygdsutveckling till uppgift att arbeta för en hållbar utveckling, ett gott djurskydd, ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv i hela landet och en livsmedelsproduktion till nytta för konsumenterna.

Som en del av uppdraget att säkerställa ett gott djurskydd har Jordbruksverket beslutat Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:8) om slakt och annan avlivning av djur som innehåller bestämmelser om slakt eller annan avlivning av djur som hålls av människan. Föreskrifterna kompletterar såväl EU-lagstiftning som nationell lagstiftning på området.

Jordbruksverket föreslår att de nu gällande föreskrifterna ska upphävas och ersättas av nya föreskrifter.

Regelverket om slakt och annan avlivning av djur

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:8) om slakt och annan avlivning av djur kompletterar djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66) samt rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning. Dessa regelverk innehåller bestämmelser som ska iakttas i samband med avlivning av djur som hålls av människan oavsett syfte med hållningen.

Rådets förordning (EG) nr 1099/2009

Hädanefter i detta dokument benämns denna EU-förordning ”förordningen”.

Förordningen gäller sedan den 1 januari 2013 och innehåller gemensamma bestämmelser inom EU för skydd av djur vid tidpunkten för slakt och avlivning. Förordningen gäller direkt och likadant i alla medlemsstater som en del av den nationella lagstiftningen. Syftet med regelverket är att säkerställa att djur behandlas väl och inte utsätts för onödigt lidande i samband med slakt eller avlivning.

Förordningen gäller, med vissa undantag[3], vid slakt och avlivning, och därmed sammanhängande verksamhet[4], av ryggradsdjur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel,

bestämmelserna om slakt och annan avlivning av djur i 5 kap. djurskyddslagen (2018:1192) och 5 kap. djurskyddsförordningen (2019:66).

[3] Från förordningens tillämpningsområde undantas enligt artikel 1.3 djur som avlivas under vetenskapliga experiment som utförs under tillsyn av en behörig myndighet, under jakt och fiske eller under kultur- eller sportevenemang samt fjäderfä, kaniner och harar som av ägaren slaktas utanför ett slakteri för privat konsumtion i hemmet.

[4] Med begreppet ”därmed sammanhängande verksamhet” avses verksamhet såsom hantering, uppstallning, fixering, bedövning och avblodning av djur som äger rum i samband med och på det ställe där de ska avlivas, se 1 kap. 4 § i föreskriftsförslaget.

ull, skinn, päls eller andra produkter samt vid avlivning av djur i samband med besättningsavlivning[5]. Förordningen innehåller bestämmelser om:

- Bedövning: Djur ska normalt sett bedövas innan avblodning.
- Tekniska krav: Regler för anläggningar, utrustning och metoder som används vid avlivning.
- Utbildning: Personer som hanterar och avlivar djur vid slakterier ska ha särskild kompetens och utbildning. Även vid avlivning av pälsdjur ställs krav på särskild kompetens och utbildning.
- Övervakning: Slakterier ska ha rutiner och kontrollsystem för att säkerställa att djurskyddskraven följs.

Förordningen fastställer gemensamma minimibestämmelser om skydd av djur vid tidpunkten för slakt eller avlivning inom EU. Samtidigt ger den medlemsstaterna visst utrymme att behålla eller införa mer långtgående nationella bestämmelser om djurskydd än de man kommit överens om på gemenskapsnivå. Enligt artikel 26.1 får medlemsstaterna behålla nationella bestämmelser som är mer omfattande eller strängare, förutsatt att dessa var i kraft när förordningen började tillämpas den 1 januari 2013. Medlemsstaterna skulle före detta datum underrätta Europeiska kommissionen om sådana nationella bestämmelser. Sverige har gjort en sådan underrättelse, omfattande djurskyddslagen, djurskyddsförordningen samt Jordbruksverkets föreskrifter om slakt och avlivning, i då gällande lydelser. Ändringar i sak av de bestämmelser som har anmälts enligt artikel 26.1 får bara göras om det finns stöd för det i förordningen eller i övrig EU-rätt.

Därtill finns, enligt artikel 26.2 och 26.3 i förordningen, möjlighet att också införa nya nationella bestämmelser som syftar till att säkerställa ett mer långtgående djurskydd vid tidpunkten för avlivning, under förutsättning att kommissionen underrättas vid införanden av den här typen av bestämmelser. Jordbruksverket har använt artikel 26.2 för att införa strängare nationella bestämmelser om slakt och avlivning som sker utanför ett slakteri samt när det gäller hägnat vilt, inbegripet renar.

Handlingsutrymmet för medlemsstaterna att ändra eller komplettera nationella lagstiftning när det gäller sådan slakt och avlivning som omfattas av förordningens tillämpningsområde är således begränsat, vilket Jordbruksverket har varit tvungen att beakta i arbetet med det nya föreskriftsförslaget. Detta innebär bl.a. att Jordbruksverket har valt att behålla och i huvudsak oförändrat skick (med vissa mindre redaktionella justeringar) föra över flera av de bestämmelser som tidigare anmälts enligt artikel 26.1 till det nya föreskriftsförslaget.

Innebörden av de strängare svenska bestämmelserna, inklusive Jordbruksverkets föreskrifter, är att både förordningen och de svenska reglerna kan vara tillämpliga samtidigt. I sådana fall

[5] Med besättningsavlivning avses enligt artikel 2 n en process för avlivning av djur av folkhälso-, djurhälso-, djurskydds- eller miljöskäl under tillsyn av den behöriga myndigheten.

ska förordningen normalt tillämpas i första hand. Om de svenska bestämmelserna är strängare ska dock dessa följas i stället.[6] Detta förhållande tydliggörs i föreskriftsförslaget genom att det i inledningen av respektive kapitel anges om bestämmelserna gäller utöver vissa bestämmelser i förordningen. Hänvisningarna till förordningen är enbart av upplysande karaktär.

Avlivning av djur som inte omfattas av förordningens tillämpningsområde

Som nämnts ovan gäller förordningen vid slakt och avlivning av ryggradsdjur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel, ull, skinn, päls eller andra produkter samt avlivning av djur vid besättningsavlivning. Vid slakt eller avlivning som faller utanför förordningens tillämpningsområde gäller den nationella djurskyddslagstiftningen, dvs. djurskyddslagen, djurskyddsförordningen samt tillämpliga föreskrifter som Jordbruksverket har antagit med stöd av bemyndiganden i djurskyddsförordningen.

De nu gällande föreskrifterna om slakt och avlivning av djur innehåller bestämmelser om sådan slakt och avlivning av djur som inte omfattas av förordningen och även det nya föreskriftsförslaget innehåller sådana bestämmelser. Förslaget innehåller därför bestämmelser om slakt av fjäderfä, kaniner och harar som av ägaren slaktas utanför ett slakteri för privat konsumtion i hemmet. Därtill innehåller förslaget bestämmelser om avlivning av djur som inte omfattas av begreppet animalieproduktionens djur, dvs. djur som inte föds upp eller hålls för produktion av livsmedel, ull, skinn, päls eller andra produkter. Till denna kategori hör bl.a. sällskapsdjuren.

Nya föreskrifter om slakt och avlivning av djur

De nu gällande föreskrifterna behöver revideras

Jordbruksverket har sett ett behov av att se över och revidera de nuvarande föreskrifterna om slakt och avlivning och de har därför omarbetats främst till sin struktur men även till viss del till sitt innehåll.

De upplevda problemen med de nuvarande föreskrifterna och de förändringar som eftersträvas med förslaget till nya föreskrifter är följande:

- Föreskrifterna behöver anpassas till förordningen på ett bättre sätt i vissa delar. Det behöver också tydligt framgå i föreskrifterna vilka bestämmelser som kompletterar förordningen, vilka bestämmelser som gäller utöver förordningen samt vilka bestämmelser som är rena nationella bestämmelser på området.
- De nationella föreskrifterna som trädde i kraft samtidigt som förordningen började tillämpas den 1 januari 2013 har inte genomgått en fullständig revidering sedan dess. Med detta som bakgrund upplevs de nuvarande föreskrifterna i vissa delar vara otydliga

[6] Jfr prop. 2017/18:147 Ny djurskyddslag, s. 157.

och svåra att förstå. Det förekommer också i föreskrifterna hänvisningar till annan lagstiftning som har behövts uppdateras. Bestämmelserna om slakt och avlivning av lantbruksdjuren samt djur som inte omfattas av animalieproduktionens djur har reviderats och det har även identifieras ett behov av att uppdatera föreskrifterna för delar som berör slakt och avlivning av strövren[7].

- De nuvarande föreskrifterna har i vissa delar upplevts som svårlästa och svårtolkade och därför har förslaget till nya föreskrifter reviderats i utformning och struktur för att göra regelverket lättare att förstå och följa. Förslaget innebär att föreskrifterna delas upp i tre avdelningar:
  - **Avdelning I** (1 kap.) innehåller gemensamma bestämmelser och inledande bestämmelser.
  - **Avdelning II** (2-6kap.) innehåller bestämmelser om slakt och avlivning av animalieproduktionens djur.
  - **Avdelning III** (7 kap.) innehåller bestämmelser om avlivning av djur som inte föds upp eller hålls för animalieproduktion.

  I varje kapitel i respektive avdelning anger den första paragrafen en beskrivning av kapitlets tillämpningsområde. Detta har gjorts för att förtydliga vilken verksamhet som regleras i kapitlet samt vilka bestämmelser som i vissa delar kompletterar förordningen och vilka bestämmelser som gäller utöver förordningen. De synpunkter och kommentarer som kommit från kontrollmyndigheter och verksamheter om att föreskrifterna och förordningen är svåra att förstå och följa bedöms kunna åtgärdas med nya föreskrifter där respektive kapitel omfattar en typ av verksamhet.

- Inom länsstyrelserna utfördes 2022 ett landsövergripande kontrollprojekt[8] där merparten av Sveriges slakterier kontrollerades avseende hur slakteriföretagen uppfyllde gällande djurskyddslagstiftning. Utvärderingen efter projektet visade att lagstiftningen upplevs svårtolkad av såväl kontrollmyndigheter som av branschen. Regelefterlevnaden inom kontrollprojektet visade sig vara relativt låg inom vissa delar. Kontrollpunkter såsom avsaknad av erforderlig kunskap och utbildning, korrekt bedövning och avlivning var punkter där det ofta förekom brister. Kontrollprojektet gav en tydlig bild av att det behöver ske förbättringar inom kontrollområdet slakt och avlivning. Bättre och tydligare föreskrifter samt krav på utbildning för fler personer som avlivar djur bedömdes i projektet vara en viktig åtgärd för att uppnå detta.

[7] Med begreppet ”strövren” avses ren (*Rangifer tarandus tarandus*) som får slaktas enligt 25 § Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien, se 1 kap. 4 § i föreskriftsförslaget.

[8] Rapport om nationellt kontrollprojekt slakteri 2022, diarienummer 9848–2021, Länsstyrelsen Västernorrland.

Denna konsekvensutredning

Flera av de bestämmelser som finns i de nuvarande föreskrifterna har Jordbruksverket prövat utan att finna några skäl till att ändra i sak. Dessa bestämmelser har därför flyttats över oförändrade i sak till föreskriftsförslaget och kommer inte att utredas vidare i denna konsekvensutredning.

Vissa av bestämmelserna i de nuvarande föreskrifterna har justerats till viss del och därutöver innehåller föreskriftsförslaget även helt nya bestämmelser. Dessa bestämmelser beskrivs närmare i det följande.

Generella förändringar i förslaget till nya föreskrifter

- Föreskriftsförslaget har tagits fram med utgångspunkt från de föreskrifter som trädde i kraft den 1 januari 2013 samtidigt som förordningen började tillämpas: Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2012:27) om slakt och annan avlivning av djur. Det är dessa föreskrifter som Sverige har anmält som strängare nationella bestämmelser enligt artikel 26.1 i förordningen (se ovan). Vissa bestämmer som reglerades i föreskrifterna SJVFS 2012:27 har därefter ändrats eller tagits bort genom föreskrifterna SJVFS 2019:8 och SJVFS 2020:22, vilka är de nu gällande föreskrifterna. Jordbruksverket har analyserat ändringarna och funnit att vissa bestämmelser behöver justeras eller tas bort för att föreskrifterna i sin helhet ska överensstämma med förordningen.
- För att tydliggöra vad föreskrifterna reglerar föreslås att de nya föreskrifterna får rubriken ”Statens jordbruksverks föreskrifter om avlivning av djur”. Detta för att använda samma terminologi som används i förordningen. Begreppet avlivning omfattar all typ av avlivning både på och utanför ett slakteri.

Nedan följer en närmare redogörelse för de paragrafer i förslaget som har ändrats jämfört med de nuvarande föreskrifterna samt de nya paragrafer som föreslås.

Avdelning I Gemensamma bestämmelser

Föreskrifternas tillämpningsområde

I förslaget anges att föreskrifterna omfattar alla djurarter som hålls av människan i stället för att det särskilt framgår de djurarter som omfattas av regelverket. Denna ändring har gjorts för att inkludera samtliga arter som idag hålls och avlivas av människan och som omfattas av den överordnade lagstiftningens tillämpningsområde. Det är viktigt att samtliga arter som omfattas av tillämpningsområdet inkluderas för att undvika lidande i samband med avlivningen. Mer specifika bestämmelser finns dock endast för ryggradsdjur.

Dispens

Det är i föreskriftsförslaget reglerat vilka paragrafer där det finns möjlighet för Jordbruksverket att, efter ansökan, genom särskilt beslut medge undantag (dispens) om det finns särskilda skäl för det. Till skillnad från nu gällande föreskrifter där det finns utrymme att

medge undantag från samtliga paragrafer i föreskrifterna har endast de paragrafer där Jordbruksverket anser att det finns utrymme att besluta om dispens tagits med. För övriga paragrafer kan inte dispens sökas.

Definitioner

Flera definitioner i förslaget har uppdaterats och nya har lagts till i förhållande till de nu gällande föreskrifterna. Detta för att underlätta förståelsen och tillämpningen av föreskrifterna. Så långt det är möjligt har eftersträvats att definitionerna i föreskriftsförslaget har samma innebörd som definitionerna i förordningen.

I de nuvarande föreskrifterna inkluderar definitionen av nötkreatur även bison, buffel och visent. I förslaget omfattas dessa arter inte längre av begreppet nötkreatur, utan i det nya begreppet ingår bara de djur som tillhör arterna *Bos taurus* och *Bos indicus*. Denna ändring har gjorts för att den tidigare definitionen av nötkreatur har medfört att det vid slakten går att hålla bison, buffel och visent på samma sätt som exempelvis nötkreatur av arten *Bos taurus* och detta kan medföra skaderisker för djuren och den personal som avlivar djuren.

Vad gäller definitionen strutsfåglar ingår även djurarten emu trots att detta inte är en strutsfågel. Emu kan hanteras och avlivas på samma sätt som strutsfåglar och ska därför ingå i definitionen strutsfåglar.

Begreppet *vapen med fri projektil* används främst vid slakt och avlivning av djur. Begreppet förekommer i förordningen och avser skjutvapen där en eller flera kulor (projektiler) avfyras fritt, till skillnad från bultpistoler där bulten inte lämnar vapnet. Till vapen med fri projketil räknas i föreskrifterna hagelgevär, kulmask och kulvapen (enhandsvapen och kulgevär).

Animalieproduktionens djur definieras i föreskriftsförlaget som *varje ryggradsdjur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel, ull, skinn, päls eller andra produkter.* Definitionen tydliggör avgränsningen av när de olika avdelningarna och respektive kapitel ska tillämpas på olika djurkategorier. Bestämmelser om avlivning av andra djur än animalieproduktionens djur finns i ett särskilt kapitel. I detta kapitel finns vissa bestämmelser som även gäller för ryggradslösa djur.

Avdelning II Slakt och avlivning av animalieproduktionens djur

2 kap. Slakt på ett slakteri

1 §

Kapitlet innehåller bestämmelser om slakt och därmed sammanhängande verksamhet när djur slaktas på ett slakteri. Notera särskilt att det enligt definitionen av begreppet ”slakteri” i 1 kap. 4 § i förslaget även ingår nödslakt när djur slaktas på annan plats än ett slakteri samt slakt när djur slaktas på den jordbruksanläggning djuren kommer från. Reglerna i 2 kap. ska därför tillämpas även i dessa sammanhang.

3–7 §§

Personal på slakterier som deltar i slakt och därmed sammanhängande verksamhet ska inneha ett särskilt kompetensbevis vilket styrker att de kan utföra vissa moment vid slakt i enlighet med gällande bestämmelser.

I föreskriftsförslaget införs nya bestämmelser som beskriver hur ansökan om kompetensbevis för slakt och avlivning ska göras, vad ansökan ska innehålla och den avgift Jordbruksverket kommer att ta ut för handläggningen av ansökan. Det finns även paragrafer som reglerar hur de som vill anordna utbildningar om slakt och avlivning – som är grunden för ett kompetensbevis – ska göras, vad ansökan ska innehålla och vilken avgift som kommer att tas ut för handläggningen av ansökan. Vidare regleras i förslaget vad kursintygen från utbildningarna minst ska innehålla för uppgifter. Kravet på kompetensbevis och att det är Jordbruksverket som utfärdar sådana bevis har gällt sedan förordningen började tillämpas 2013. De nya bestämmelserna i föreskrifterna införs för att förtydliga själva ansökningsprocessen såväl för de som deltar i slakt och därmed sammanhängande verksamhet på slakterier som för utbildningsanordnarna. Stödet för att införa avgifter för Jordbruksverkets handläggning finns i 8 kap. 17 § djurskyddsförordningen (2019:66) där det framgår att Jordbruksverket får meddela föreskrifter om att en avgift ska tas ut i ärenden om utfärdande av kompetensbevis och anordnande av slutprov enligt artikel 21 i förordningen. Verksamhetsområdet ska vara avgiftsfinansierat och detta åtgärdas genom de nu föreslagna föreskrifterna.

8 §

Bestämmelsen som berör standardrutiner finns sedan tidigare och där har ett tillägg gjorts med en hänvisning till artikel 6 i förordningen.

11 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar underhåll av utrustning som används vid bedövning och slakt samt krav på skjutvapnets typ, laddning och ammunition vid mekanisk bedövning. I de nuvarande föreskrifterna (7 kap. 6 §) anges bl.a. att den som använder bultpistol efter varje skott ska säkerställa att bulten återgår till utgångsläge. Denna lydelse återfinns inte i förslaget. Skälet till detta är att åtgärden inte alltid är relevant och omfattas av åtgärder som en del av vapnets skötsel. I de nuvarande föreskrifterna (5 kap. 10 §) finns även bestämmelser om underhåll och journalföring av reservutrustningen. Vissa delar av dessa bestämmelser återfinns inte heller i förslaget. Det beror på att detta redan regleras i förordningen. Hur utrustning som används för bedövning och avlivning hanteras behöver också framgå av företagets standardrutiner.[9]

13 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar drivning av djur. Det tidigare allmänna rådet till paragrafen som handlat om hjälpmedel vid drivning samt att etablerade djurgrupper bör hållas samman och inte blandas har tagits bort. Anledningen till detta är att informationen i

[9] Krav på standardrutiner och deras utformning finns i artikel 6 i förordningen.

det allmänna rådet regleras i förordningen och ska även framgå av företagets standardrutiner. Det allmänna rådet bedöms därför som överflödigt.

Även det sista stycket i den nu gällande bestämmelsen om att hästar ska drivas individuellt har också tagits bort. Skälet till detta är att det inte alltid finns ett behov av att hästar behöver ledas/drivas individuellt för att säkerställa att djuren hanteras lugnt.

15 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar drivning med elektrisk pådrivare. Hur elektriska pådrivare får användas i samband med drivning av djur finns i förordningen och för tydlighetens skull görs en upplysning om detta i paragrafen. Den tidigare bestämmelsen om krav på att stiften på pådrivaren ska vara avrundade har förts över till föreskriftsförslaget oförändrad.

16 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar utformningen av drivgångar på ett slakteri. Det tidigare allmänna rådet till paragrafen om drivgångars lutning har tagits bort. Anledningen till detta är att informationen i det allmänna rådet regleras i förordningen och ska även framgå av företagets standardrutiner. Det allmänna rådet bedöms därför som överflödigt.

17 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar hållandet av djur på ett slakteri. Djuren ska hanteras lugnt vid uppstallning. Det tidigare allmänna rådet till paragrafen om att etablerade djurgrupper bör hållas samman och inte blandas samman samt att omflyttning av djur inför övernattning bör undvikas har tagits bort. Anledningen till detta är att informationen i det allmänna rådet regleras i förordningen och ska även framgå av företagets standardrutiner. Det allmänna rådet bedöms därför som överflödigt.

18 och 19 §§

Bestämmelserna finns sedan tidigare och reglerar hållande av djur på ett slakteri och anger hur djur som kan förväntas vara aggressiva mot varandra samt hur hornbärande och hornlösa djur ska hanteras. Det tidigare allmänna rådet till paragrafen om hanteringen av djur av olika art, kön och ålderskategori samt djur av olika besättningar har tagits bort. Anledningen till detta är att informationen i det allmänna rådet regleras i förordningen och ska även framgå av företagets standardrutiner. Det allmänna rådet bedöms därför som överflödigt.

21 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar hållande av djur på ett slakteri och anger att djuren inte får utsättas för höga ljud och buller. Det tidigare allmänna rådet till paragrafen om utformningen av grindar och liknande inredningsföremål har tagits bort. Anledningen till detta är att informationen i det allmänna rådet regleras i förordningen och ska även framgå av företagets standardrutiner. Det allmänna rådet bedöms därför som överflödigt.

24 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar hanteringen av högmjölkande kor. Det tidigare allmänna rådet till paragrafen om dokumentation av djurets laktationsstatus och tidpunkt för senaste mjölkning har tagits bort. Anledningen till detta är att informationen i det allmänna rådet regleras i förordningen och ska även framgå av företagets standardrutiner. Det allmänna rådet bedöms därför som överflödigt.

25 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar tillsyn över uppstallade djur. Det tidigare allmänna rådet till paragrafen om när tillsynen på kvällen bör ske har tagits bort. Anledningen till detta är att informationen i det allmänna rådet regleras i förordningen och ska även framgå av företagets standardrutiner. Det allmänna rådet bedöms därför som överflödigt.

26 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar hållande av djur på ett slakteri och anger utrymmeskrav i samband med uppstallning. I vissa av bestämmelserna i de nuvarande föreskrifterna förekommer hänvisningar till andra författningars måttbestämmelser. Dessa hänvisningar har tagits bort i förslaget eftersom de formellt sett inte är detsamma som anges i de tidigare föreskrifterna SJVFS 2012:27, se första punkten under rubriken ”Generella ändringar” ovan.

Föreskriftsförslaget innebär därför att det framöver kommer att saknas nationella måttbestämmelser om ensamboxar för hästar och galtar samt nationella regler om uppbundna djur samt fjäderfä och kaniner som inte hålls i sina transportlådor. För dessa djur ska i stället gälla de allmänna krav om djurens utrymme på slakterier som anges i förordningen. Dock behålls de nationella bestämmelserna om minsta utrymme för djur i lösdrift och minsta utrymme för nötkreatur i endjursbox.

Bestämmelser om uppstallning i ett slakteri av nötkreatur, får, getter, grisar, hästar, kaniner och fjäderfän finns i bilaga III till förordningen.

I tidigare föreskrifter fanns det reglerat att alla slakterier skulle ha stallutrymmen i tillräcklig uträckning. Denna reglering har tagits bort eftersom det finns slakterier som inte stallar upp djuren före avlivning. Slakteriets standardrutiner ska bl.a. innehålla uppgifter om hur djuren hanteras när de kommer till slakteriet fram tills de avlivas.

27–30 §§

Bestämmelserna i 27 och 28 §§ finns sedan tidigare och 30 § är ny. Bestämmelserna reglerar hållande av renar och hjortdjur och har justerats och anpassats i förhållande till motsvarande bestämmelser i de nu gällande föreskrifterna. Detta för att bestämmelserna bättre ska överensstämma med hur djurhållningen sker i praktiken. Jordbruksverket har hållit konsultation om de ändrade bestämmelserna med Svenska Samernas Riksförbund (SSR). I 29 § har även följande tillägg gjorts:

”*Om renar och hjortar hålls i ett slakterihägn längre än två dygn ska orsakerna till detta dokumenteras av företagaren. Dokumentationen ska sparas i minst fem år och ska på begäran kunna visas upp vid en offentlig kontroll.”*

Denna förändring bedöms vara viktig för att säkerställa att renslakten kan fortgå även vid händelser i verksamheten som rimligen inte kunnat förutses och det bedöms inte ha väsentligt negativa konsekvenser för djuren.

31 §

Bestämmelsen reglerar fixering av strutsfåglar.

I 7 kap. 1 § i de nuvarande föreskrifterna anges tillåtna metoder för fixering av djur av samtliga djurarter. Denna bestämmelse har tagits bort i föreskriftsförslaget och kvar finns nu endast bestämmelsen om fixering av strutsfåglar. Fixering av övriga djurarter ska härefter göras i enlighet med bestämmelserna i förordningen.

Skälet till att den nuvarande bestämmelsen i 7 kap. 1 § tas bort är att det finns bestämmelser i förordningen som reglerar att djurens rörelsefrihet behöver begränsas för att kunna utföra bedövning, bedövningskontroll, avblodning och en kontroll att djuret är dött. Det har framkommit att bestämmelsen i 7 kap. 1 § har tolkats olika eftersom den inte tydliggör om det endast är de fixeringsmetoder som nämns i paragrafen som är tillåtna eller om även andra fixeringsmetoder får tillämpas eftersom de inte är uttryckligen förbjudna.

Syftet med förslaget är att renodla bestämmelserna om fixering och tydliggöra vad som gäller. Det blir också viktigt att verksamheterna i sina standardrutiner informerar hur de kan säkerställa att djurens rörelsefrihet begränsas så att bedövning, avlivning och viktiga kontroller kan ske på ett korrekt och djurskyddsmässigt sätt.

32 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar tillåtna bedövningsmetoder. I 7 kap. 3 § i de nu gällande förskrifterna finns en tabell som anger tillåtna bedövningsmetoder för avlivning per djurslag. I förslaget har denna tabell reviderats och delats upp i två separata tabeller.

I tabell A, som anger tillåtna mekaniska bedövningsmetoder, har en särskild kolumn för bedövning med hagelgevär införts, liksom en kolumn för bedövning med anordning med icke-penetrerande bult. I den nuvarande tabellen markeras hagelgevär enbart med en symbol (stjärna), medan den nya utformningen med en egen kolumn tydliggör metodens tillämpning. Tabellen har även anpassats så att samtliga djurarter som får bedövas med hagelgevär enligt förordningen nu även är tillåtna i föreskriftsförslaget. Kolumnen avseende anordning med icke-penetrerande bult är ny och har införts för att klargöra för vilka djur denna metod får användas. Att metoden tas med i förslaget beror på att förordningen har kompletterats med nya bestämmelser om användning av icke-penetrerande bult. I kolumnen för kulvapen har kulmask lagts till.

I tabell A har kategorin ”övriga idisslare” utökats till att även omfatta bisonoxe, buffel, visent, kameldjur och jak. Vidare har vildsvin, mufflonfår och älg lagts till eftersom dessa djur kan hållas i hägn och i vissa fall avlivas med samma bedövnings- och avlivningsmetoder som används på slakterier. Uttrycket ”andra fjäderfä än höns” har ersatts med ”fjäderfä” för att överensstämma med den terminologi som används i förordningen. Utbytet av ord innebär ingen ändring i sak i förhållande till den nu gällande bestämmelsen.

Tabell B, som avser andra tillåtna metoder än mekaniska bedövningsmetoder, har ändrats och anpassats till bilaga I till förordningen. Ändringen syftar till att möjliggöra användning av koldioxid i kombination med inerta gaser samt enbart inerta gaser vid avlivning av fjäderfä och grisar. Ny forskning visar att inerta gaser kan utgöra ett välfärdsmässigt bättre alternativ till koldioxid och på sikt ersätta befintliga system, varför metoden bör tillåtas.

För att göra tabellen mer lättläst har djurkategorierna i tabellerna ordnats i alfabetisk ordning.

Jordbruksverket bedömer att de föreslagna ändringarna i paragrafen är nödvändiga för att anpassa de nationella bestämmelserna till förordningen samt för att göra föreskrifterna mer lättlästa och tydliga.

37 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar mekanisk bedövning. I förslaget har delen om bedövning förtydligats i förhållande till motsvarande bestämmelse i de nuvarande föreskrifterna på så sätt att bultpistol eller ett annat skjutvapen har ändrats till ”vapen med fri projektil, bultpistol eller anordning med icke-penetrerande bult”. Denna förändring görs för att det bör användas samma terminologi som i förordningen när det gäller skjutvapen. Utbytet av ord innebär ingen ändring i sak i förhållande till den nu gällande bestämmelsen. Att anordning med icke-penetrerande bult tas med i förslaget beror på att förordningen har kompletterats med nya bestämmelser om användning av denna metod.

38 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar mekanisk bedövning av renar. I förslaget finns illustrationer som visar placering av skjutvapen vid mekanisk bedövning av renar. Illustrationerna har reviderats för att tydligare visa hjärnans placering och var vapnet ska placeras i samband med mekanisk bedövning. Nuvarande illustrationer har bedömts vara otydliga utifrån var skottet ska placeras.

39 §

Bestämmelsen är ny och reglerar avblodning vid mekanisk bedövning av renar. Nuvarande bestämmelser om mekanisk bedövning av ren finns i 7 kap. 4 och 11 §§. Motsvarande bestämmelser regleras nu i 2 kap. 38 och 39 §§ i förslaget, utom när det gäller strövren som i stället regleras i 4 kap. i förslaget.

I de nuvarande föreskrifterna saknas en reglering för inom vilket tidsintervall som avblodning ska göras på renar. Detta åtgärdas nu genom införandet av den här bestämmelsen. För att verksamheterna ska kunna uppfylla kraven i artikel 4.1 i förordningen bedöms det nödvändigt att införa en paragraf som reglerar tiden mellan bedövning och avblodning, det vill säga 60 sekunder. Detta tillägg gör det tydligare för de personer som slaktar renar att veta hur de ska uppfylla kraven om bedövning och avblodning i förordningen.

43 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar individuell elektrisk bedövning. I förslaget finns illustrationer av placering av eltång vid elektrisk bedövning av gris, får och get samt fjäderfä. Dessa illustrationer har lagts till för att ge en bättre förståelse av hjärnans placering så att en fullgod bedövning kan säkerställas.

47 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar krav på utrustningen vid bedövning med koldioxid. I förslaget har delar som berör teknik och registrering för gaskoncentration vid koldioxidbedövning ändrats för att undvika dubbelreglering i förhållande till reglerna i förordningen. I övrigt är regleringen oförändrad.

50 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar hur kontroll ska göras för att säkerställa att djuret är dött[10] efter avblodning. Det tidigare allmänna rådet till paragrafen om ytterligare åtgärder som bör gälla i samband med kontrollen har tagits bort. Anledningen till detta är att informationen i det allmänna rådet regleras i förordningen och ska även framgå av företagets standardrutiner. Det allmänna rådet bedöms därför som överflödigt.

3 kap. Slakt av fjäderfä, harar och kaniner på gården för direkt- och detaljförsäljning

1 §

För att tydliggöra vilka regler som gäller i samband med slakt och därmed sammanhängande verksamhet när fjäderfä, harar och kaniner slaktas på gården för direkt leverans av små kvantiteter kött från producenten till slutkonsumenten eller till lokala detaljhandelsföretag som levererar sådant kött direkt till slutkonsument som färskt kött (i föreskrifterna benämnt slakt av nämnda djur på gården för direkt- och detaljförsäljning) samt vilka regler som gäller utöver förordningen, har dessa regler placerats i ett eget kapitel i förslaget.

Direkta leveranser av små mängder kött från fjäderfä, harar och kaniner regleras i övrigt av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien.

[10] Ett djur är dött när dess hjärta inte längre slår, se definitionen av ”död” i 1 kap. 4 § i förslaget.

2 §

Bestämmelserna är nya och reglerar krav på kompetensnivå för de personer som utför slakt och därmed sammanhängande verksamhet när fjäderfä, harar och kaniner slaktas på gården. Detta innebär att det införs krav på dokumenterad kompetens för att utföra slakt och därmed sammanhängande verksamhet när fjäderfä, harar och kaniner slaktas på gården. Det är viktigt att personer som hanterar djur i samband med slakt har tillräcklig kompetensnivå och färdigheter för detta. De höjda kompetenskraven införs eftersom det bedöms att det vid den här typen av slakt behövs tydliga regler om vilka krav som gäller.

Jämfört med nuvarande föreskrifter höjs kraven på utbildning för de personer som hanterar djur i samband med slakt av slakt och därmed sammanhängande verksamhet när fjäderfä, harar och kaniner slaktas på gården. I förslaget anges att den som utför slakt och därmed sammanhängande verksamhet ska inneha ett sådant kompetensbevis som avses i artikel 7.2 i förordningen för djurarten samt för den avlivningsmetod som ska användas, jägarexamen eller behörighet att utöva yrket som veterinär, eller ha gått en utbildning för avlivning enligt kraven i bilagan till de föreslagna föreskrifterna.

3 §

Bestämmelsen har förtydligats gällande hantering av djur vid slakt och därmed sammanhängande verksamhet när fjäderfä, harar och kaniner slaktas på gården. När djuren ska hanteras i samband med slakten behöver de kunna lyftas försiktigt i båda benen. Av tidigare lydelse framgick att djuren inte *fick lyftas i ben.* Detta är otydligt och föreskriftsförslaget har därför förtydligats att *djuren inte får lyftas i endast ett ben*.

8 §

För att tydliggöra vilka regler som gäller i samband med bedövning vid slakt av fjäderfä, harar och kaniner på gården för direkt- och detaljförsäljning har hänvisningar till artikel 4.1 i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 och till 5 kap. 1 § andra stycket djurskyddslagen (2018:1192) införts i en upplysningsparagraf.

9 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar tillåtna bedövningsmetoder. Tabellerna i föreskriftsförslaget har uppdaterats på samma sätt som tabell A och B i 2 kap. 33 §, se ovan. Tabellerna i denna paragraf har lagts till för att göra det lättöverskådligt vilka metoder som får användas vid slakt av fjäderfä, harar och kaniner på gården för direkt- och detaljförsäljning.

I paragrafen hänvisas till de begränsningar och detaljerade anvisningar som anges i 2 kap. 32, 35–37, 40, 42–44, 46 och 47 §§ vilket innebär att dessa bestämmelser även gäller för den slakt som avses i 3 kap. Hänvisningarna görs eftersom samma regler bör gälla vid slakt oavsett i vilken verksamhet slakten sker.

10 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar mekanisk bedövning. I förslaget har delen om bedövning förtydligats i förhållande till den nu gällande bestämmelsen på så sätt att bultpistol eller annat skjutvapen har ändrats till ”vapen med fri projektil, bultpistol eller anordning med icke-penetrerande bult”. Denna förändring görs för att det bör användas samma terminologi som i förordningen när det gäller skjutvapen. Utbytet av ord innebär ingen ändring i sak i förhållande till den nu gällande bestämmelsen. Att anordning med icke-penetrerande bult tas med i förslaget beror på att förordningen har kompletterats med nya bestämmelser om användning av denna metod.

12 §

Bestämmelsen är ny och reglerar avblodning vid elektrisk bedövning. Tiden mellan bedövning och avblodning har fastställts till högst 20 sekunder. Tillägget med 20 sekunder vid elektisk bedövning har på samma sätt som i 5 kap. (slakt för privat konsumtion i hemmet) en direkt koppling till bilaga I till förordningen. I bilagan finns en förteckning över tillåtna bedövningsmetoder och därmed sammanhängande specifikationer som det hänvisas till i artikel 4 i förordningen.

Elektrisk bedövning är reversibel och om avblodningen sker efter mer 20 sekunder efter bedövningen finns en risk för att djuret återfår medvetandet under avblodningsfasen, vilket kan medföra att djuret utsätts för lidande.

För verksamheter som omfattas av 3 kap. och 6 kap. i förslaget gäller endast bestämmelserna i artikel 3.1, 4.1 och 7.1 i förordningen. Det finns således inga krav på standardrutiner för dessa verksamheter. Vid slakt på slakterier enligt 2 kap. i förslaget ska slakteriet – enligt artikel 6 i förordningen – i sina standardrutiner redogöra för de centrala bedövningsparametrarna. För de verksamheter som omfattas av 3 kap. saknas motsvarande krav. För dessa verksamheter ska kunna uppfylla kraven i artikel 4.1 i förordningen bedöms det därför nödvändigt att införa en bestämmelse som reglerar tiden mellan bedövning och avblodning, det vill säga maximalt 20 sekunder. Tillägget syftar till att tydliggöra för de personer som utför slakten hur de ska uppfylla kraven i förordningen.

4 kap. Slakt av strövren

1 §

För att tydliggöra vilka regler som gäller i samband med slakt av strövren och vilka regler som gäller utöver förordningen har dessa regler placerats i ett eget kapitel i föreskriftsförslaget.

Begreppet ”strövren” definieras i 1 kap. 4 § i förslaget.

Jordbruksverket har hållit konsultation om bestämmelserna med Svenska Samernas Riksförbund (SSR).

2 §

Bestämmelserna är nya och reglerar krav på kompetensnivå för de personer som utför slakt av strövren och innebär att det införs krav på dokumenterad kompetens för att utföra slakt och därmed sammanhängande verksamhet av strövren. Det är viktigt att personer som hanterar djur i samband med slakt har tillräcklig kompetensnivå och färdigheter för detta. De höjda kompetenskraven införs eftersom det bedöms att det vid den här typen av slakt behövs tydliga regler om vilka krav som gäller. Av bestämmelserna framgår även krav på den som vill anordna utbildningar som leder fram till ett utbildningsintyg för djurarten ren.

Jämfört med nuvarande föreskrifter höjs kraven på utbildning för de personer som hanterar djur i samband med slakt av strövren. I förslaget anges att den som slaktar strövren ska inneha ett sådant kompetensbevis som avses i artikel 7.2 i förordningen för djurarten ren samt för den avlivningsmetod som ska användas, jägarexamen eller behörighet att utöva yrket som veterinär, eller ha gått en utbildning för avlivning enligt kraven i bilagan till de föreslagna föreskrifterna.

3 §

För att tydliggöra vilka regler som gäller i samband med bedövning vid slakt av strövren har hänvisningar till artikel 4.1 i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 och till 5 kap. 1 § andra stycket djurskyddslagen (2018:1192) införts i en upplysningsparagraf.

4 och 5 §§

Bestämmelserna finns sedan tidigare och reglerar tillåtna bedövningsmetoder. Vid bedövningen ska även tillämpas de särskilda bestämmelser som anges i 2 kap. 32, 33, och 35–39 §§. Hänvisningarna görs eftersom samma regler bör gälla vid slakt oavsett i vilken verksamhet slakten sker.

I 8 § hänvisas till Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen och ammunition[11] för att på så sätt reglera vilken typ av skjutvapen och ammunition som ska användas vid bedövningen av djuren.

5 kap. Slakt för privat konsumtion i hemmet

1 §

Kapitlet innehåller bestämmelser om slakt och därmed sammanhängande verksamhet när djur slaktas utanför ett slakteri, slakten sker för privat konsumtion i hemmet och slakten utförs av djurens ägare eller en person under ägarens ansvar och överinseende. För att tydliggöra vilka regler som gäller i samband med den här typen av slakt och vilka regler som gäller utöver förordningen har dessa regler placerats i ett eget kapitel i föreskriftsförslaget. Bestämmelserna gäller utöver vad som framgår av artikel 10 i förordningen.

[11] Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2023:8) om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt.

2 §

Bestämmelserna är nya och reglerar krav på kompetensnivå för de personer som utför slakt som sker för privat konsumtion i hemmet. Detta innebär att det införs krav på dokumenterad kompetens för att utföra slakt sker för privat konsumtion i hemmet. Det är viktigt att personer som hanterar djur i samband med slakt har tillräcklig kompetensnivå och färdigheter för detta. De höjda kompetenskraven införs eftersom det bedöms att det vid den här typen av slakt behövs tydliga regler om vilka krav som gäller.

Jämfört med nuvarande föreskrifter höjs kraven på utbildning för de personer som utför slakt som sker för privat konsumtion i hemmet. I förslaget anges att den som utför slakt som sker för privat konsumtion i hemmet ska inneha ett sådant kompetensbevis som avses i artikel 7.2 i förordningen för djurarten samt för den avlivningsmetod som ska användas, jägarexamen, behörighet att utöva yrket som veterinär eller ha gått en utbildning för avlivning enligt kraven i bilagan till de föreslagna föreskrifterna.

3 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar fixering vid mekanisk bedövning. I förslaget har delen om bedövning förtydligats i förhållande till motsvarande bestämmelse i de nuvarande föreskrifterna på så sätt att bultpistol eller annat skjutvapen har ändrats till ”vapen med fri projektil, bultpistol eller anordning med icke-penetrerande bult”. Denna förändring görs för att det bör användas samma terminologi som i förordningen när det gäller skjutvapen. Utbytet av ord innebär ingen ändring i sak i förhållande till den nu gällande bestämmelsen. Att anordning med icke-penetrerande bult tas med i förslaget beror på att förordningen har kompletterats med nya bestämmelser om användning av denna metod.

4 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar fixering i samband med bedövning. Paragrafen har kompletterats med ytterligare en punkt för att tydliggöra hur man kortvarigt kan minska djurs rörelsefrihet vid bedövning. Detta görs för att det bedöms att det går att uppnå en god bedövning även när djur hålls på ett mindre begränsat utrymme i stall eller inhägnad.

6 §

Bestämmelsen är ny och utgör en upplysningsbestämmelse om vilka överordnade regler som gäller vid slakt för privat konsumtion i hemmet. De relevanta bestämmelserna återfinns i artikel 4.1 i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 samt 5 kap. 1 § andra stycket djurskyddslagen (2018:1192).

8 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar mekanisk bedövning genom skjutning med vapen med fri projektil. I förslaget hänvisas till Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen och

ammunition[12] för att på så sätt reglera vilken typ av skjutvapen och ammunition som ska användas vid bedövningen av djuren.

9–13 §§

Bestämmelserna finns sedan tidigare och reglerar mekanisk bedövning med vapen med fri projektil eller bultpistol. I de föreslagna paragraferna finns illustrationer som visar vapnets placering vid mekanisk bedövning av nötkreatur, får, get, gris och häst. Illustrationerna har samma innebörd som i de motsvarande nu gällande bestämmelserna men de har reviderats med syftet att bli att tydligare och lättare att förstå. De är framtagna för att tydliggöra hur bedövningen ska utföras och var djurens hjärna är placerad.

14 och 15 §§

Bestämmelserna finns sedan tidigare och reglerar mekanisk bedövning av strutsfåglar samt kaniner och harar. I förslaget har begreppet ”vapen” ersatts med ”vapen med fri projektil eller bultpistol”. Ändringen görs eftersom det bör användas samma terminologi som i förordningen när det gäller skjutvapen. Utbytet av ord innebär ingen ändring i sak i förhållande till den nu gällande bestämmelsen. Att anordning med icke-penetrerande bult tas med i förslaget beror på att förordningen har kompletterats med nya bestämmelser om användning av denna metod.

16 och 17 §§

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar mekanisk bedövning genom slag i bakhuvudet. I förslaget har orden ”förlorar medvetandet” ändrats till ”bedövat”. Anledningen till detta är att ordet ”bedövad” överensstämmer bättre med den terminologi som används i förordningen.[13] Utbytet av orden innebär ingen ändring i sak i förhållande till motsvarande nu gällande bestämmelser.

21 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar hur avblodningen ska utföras. Illustrationer har lagts till i paragrafen för att visa hur avblodningen ska ske på djurarterna nötkreatur, hästdjur, grisar, får och fjäderfä. Syftet med illustrationerna är att tydligt förklara djurens anatomi och därigenom underlätta för de som ska utföra avblodningen. Tillförandet av de nya illustrationerna innebär ingen ändring i sak i förhållande till motsvarande nu gällande bestämmelser.

22 §

Bestämmelsen är ny och reglerar avblodning vid elektrisk bedövning. Tiden mellan bedövning och avblodning har fastställts till högst 20 sekunder. Tillägget med 20 sekunder vid elektrisk bedövning har på samma sätt som i 3 kap. (slakt av fjäderfä, kaniner och harar på gården för direkt- och detaljförsäljning) koppling till bilaga I till förordningen. I bilagan

[12] Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2023:8) om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt.

[13] Jämför definitionen av begreppet ”bedövning” i artikel 2 i förordningen.

finns en förteckning över tillåtna bedövningsmetoder och därmed sammanhängande specifikationer som det hänvisas till i artikel 4 i förordningen.

Elektrisk bedövning är reversibel och om avblodningen sker efter mer än 20 sekunder efter bedövningen finns en risk för att djuret återfår medvetandet under avblodningsfasen, vilket kan medföra att djuret utsätts för lidande.

För verksamheter som omfattas av 3 kap. och 6 kap. i förslaget gäller endast bestämmelserna i artikel 3.1, 4.1 och 7.1 i förordningen. Det finns således inga krav på standardrutiner för dessa verksamheter. Vid slakt på slakterier enligt 2 kap. i förslaget ska slakteriet – enligt artikel 6 i förordningen – i sina standardrutiner redogöra för de centrala bedövningsparametrarna. För den verksamhet som regleras i 5 kap. saknas motsvarande krav. För denna verksamhet. ska kunna uppfylla kraven i artikel 4.1 i förordningen bedöms det därför nödvändigt att införa en bestämmelse som reglerar tiden mellan bedövning och avblodning, det vill säga maximalt 20 sekunder. Tillägget syftar till att tydliggöra för de personer som utför slakten hur de ska uppfylla kraven i förordningen.

23 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar avblodning vid mekanisk bedövning. I förslaget har begreppet ”skjutvapen” ersatts med ”vapen med fri projektil, anordning med icke-penetrerande bult eller bultpistol”. Denna förändring görs för att det bör användas samma terminologi som i förordningen när det gäller skjutvapen. Utbytet av ord innebär ingen ändring i sak i förhållande till den nu gällande bestämmelsen. Att anordning med icke-penetrerande bult tas med i förslaget beror på att förordningen har kompletterats med nya bestämmelser om användning av denna metod.

24 §

I bestämmelsen har delen om att stickprovskontroller för andra djurslag än fjäderfä tagits bort. Det är rimligt att vid slakt för privat konsumtion kontrollera varje djur som avlivas vid slakt för privat konsumtion. Det bedöms inte avlivas ett större antal djur vid samma avlivningstillfälle det bedöms därför inte påverka verksamheten.

25 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar när distansavlivning är tillåtet utan efterföljande avblodning i samband med slakt för privat konsumtion i hemmet. Vid avlivningen ska det vapen och den typ av ammunition som listas i tabellen användas. Det hänvisas till Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen och ammunition[14] för att på så sätt reglera vilken typ av skjutvapen och ammunition som ska användas.

Ytterligare en ändring som föreslås i förhållande till den nu gällande bestämmelsen är att det nu anges att val av träffområde ska anpassas så att djuret dör omedelbart. Enligt den gällande bestämmelsen får distansavlivning endast utföras med träffområde i bröstkorgen, förutom för

[14] Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2023:8) om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt.

kräldjur där huvudträff är tillåten. Ändringen innebär att den som utför avlivningen får välja ett annat träffområde om detta bedöms vara bättre för att säkerställa en omedelbar medvetslöshet och död för djuret.

6 kap. Besättningsavlivning och annan avlivning av animalieproduktionens djur

1 §

Kapitlet innehåller besättningsavlivning och därmed sammanhängande verksamhet samt annan avlivning av animalieproduktionens djur och därmed sammanhängande verksamhet. Bestämmelserna gäller utöver vad som framgår av artiklarna 3–5, 7, 9 samt 18 i förordningen.

Med ”besättningsavlivning” avses en avlivningsprocess för djur av folkhälso-, djurhälso-, djurskydds- eller miljöskäl, som genomförs under tillsyn av myndighet. Det kan t.ex. omfatta avlivning i samband med smittoutbrott.

Begreppet ”annan avlivning av animalieproduktionens djur” definieras i 1 kap. 4 § i förslaget och avser avlivning av dessa djur utanför ett slakteri. Detta omfattar exempelvis pälsdjur, överskottsdjur, djur som blir sjuka och avlivas på gården, avlivning uttjänta värphöns samt andra djur som av andra anledningar avlivas och som inte går till livsmedel.

Detta kapitel omfattar inte avlivning av svårt skadade eller sjuka djur enligt 4 kap. 1 § andra stycket djurskyddslagen (2018:1192). Bestämmelser om nödavlivning av djur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel, ull, skinn, päls eller andra produkter finns i artikel 1.2 och 19 i förordningen.

2–6 §§

Bestämmelserna är nya och reglerar krav på dokumenterad kompetensnivå och kompetensbevis för de som utför besättningsavlivning och annan avlivning av animalieproduktionens djur respektive avlivning av pälsdjur. Kravet på kompetensbevis vid avlivning av pälsdjur regleras i förordningen och hänvisningen i 2 § är enbart av upplysande karaktär.

Av bestämmelserna om pälsdjur framgår även krav på den som vill anordna utbildningar som leder fram till ett utbildningsintyg för djurarten.

Det är viktigt att personer som hanterar djur i samband med avlivning har tillräcklig kompetensnivå och färdigheter för detta. De höjda kompetenskraven införs eftersom det bedöms att det vid den här typen av avlivning behövs tydliga regler om vilka krav som gäller. Jämfört med nuvarande föreskrifter höjs kraven på utbildning för de personer som utför besättningsavlivning och annan avlivning av animalieproduktionens djur än pälsdjur. I förslaget anges att den som utför besättningsavlivning och annan avlivning av animalieproduktionens djur än pälsdjur ska inneha ett sådant kompetensbevis som avses i artikel 7.2 i förordningen för djurarten samt för den avlivningsmetod som ska användas, jägarexamen, behörighet att utöva yrket som veterinär, djursjukskötare och godkända legitimerade sjuksköterskor uppfyller också kravet om en veterinär vid delegering enligt 4 kap. Statens

jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:19) om djurhälsopersonal och vårdgivare eller ha gått en utbildning för avlivning enligt kraven i bilagan till de föreslagna föreskrifterna.

7 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar hantering av djur i samband med avlivningen. I de nu gällande föreskrifterna regleras hanteringen av djuren vid nu aktuella tillfällen i olika bestämmelser i olika kapitel, vilket har uppfattats som otydligt. Reglerna om hantering samlas därför nu i en enda bestämmelse för att förtydliga vad som gäller.

8 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar tillåtna fixeringsmetoder. I bestämmelsen anges att djur fixeras på det sätt som anges i 5 kap. 4–6 §§. Hänvisningen görs eftersom samma regler bör gälla vid slakt oavsett i vilken verksamhet som slakten sker.

9 §

Bestämmelsen är ny och utgör en upplysningsbestämmelse om vilka överordnade regler som gäller för avlivning och bedövning vid besättningsavlivning och annan avlivning av animalieproduktionen djur. De relevanta bestämmelserna återfinns i artikel 4.1 i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 samt 5 kap. 1 § andra stycket djurskyddslagen (2018:1192).

10 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar tillåtna bedövningsmetoder. Samma regler – med vissa undantag som anges i 15–24 §§ – bör gälla oavsett om det rör sig om slakt eller avlivning och därför görs hänvisningar från det här kapitlet till motsvarande bestämmelser i 2 kap. och 5 kap. Det är djurartens beskaffenhet som avgör den bästa bedövningsmetoden, inte för vilket ändamål och i vilket sammanhang djuret avlivas.

12 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar avlivning. Den anger att avblodning ska utgöra huvudregel, om inte annat följer av de särskilt angivna undantagen. I de nu gällande föreskrifterna har det varit oklart om avblodning krävs när djur avlivas med andra godkända avlivningsmetoder. Detta förtydligas i förslaget till nya föreskrifter.

Syftet med ändringen är att öka tydligheten i regelverket och underlätta för personer som utför avlivningen.

Tredje stycket i paragrafen är nytt och reglerar avlivning på annat sätt än genom avblodning i situationer där avblodning kan innebära en ökad risk för smittspridning. Paragrafen möjliggör således användning av oblodiga avlivningsmetoder vid besättningsavlivning när avblodning riskerar att påverka smittspridningen.

Med oblodig avlivningsmetod avses en metod där djuret avlivas utan avblodning, exempelvis genom elektrisk bedövning över hjärnan med efterföljande avlivning genom elektrisk påverkan över hjärtat.

Vid val mellan tillgängliga alternativa avlivningsmetoder ska hänsyn tas till djurens välfärd. Det innebär att den metod ska väljas som vid tidpunkten för avlivningen och den därmed sammanhängande verksamheten orsakar djuren minst smärta, plåga eller lidande. Detta framgår uttryckligen av bestämmelsen.

14 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar avlivning genom dekapitering. I förslaget har paragrafen anpassats till de verksamheter som regleras i kapitlet. Ändringen har gjorts för att göra det tydligare vad som gäller vid denna typ av avlivning.

15 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar avlivning genom slag mot huvudet. Det tidigare allmänna rådet till paragrafen om hur slaget mot djurets huvud bör gå till har tagits bort. Anledningen till detta är att informationen i det allmänna rådet till stor del är reglerat i förordningen

16 §

Bestämmelsen är ny och har införts för att anpassa föreskrifterna till de förändringar som skett i förordningen. Av bestämmelsen framgår att avlivning av killingar och lamm upp till 4,5 kilogram levande vikt samt spädgrisar upp till 5 kilogram levande vikt med slag i huvudet med anordning med icke-penetrerande bult utan efterföljande avblodning är tillåtet.

17 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar avlivning genom halsdislokation. I förslaget har viktgränsen för fjäderfä som får avlivas med halsdislokation sänkts till 3 kilogram från de nu gällande 5 kilogram för att anpassas till reglerna i förordningen. Anledningen till detta är att djur med en större kroppsstorlek är svårare att avliva genom halsdislokation och kraven i förordningen bedöms därför rimliga och bör gälla.

I 9 kap. 6 § i de nu gällande föreskrifterna anges följande:

”Om det är nödvändigt i diagnostiskt syfte får en veterinär besluta att fjäderfän upp till 5 kg får avlivas genom dislokation av halskotpelaren utan föregående bedövning, på ett sådant sätt att djuret omedelbart dör.”

Denna formulering tas nu bort i och med att veterinärer genom den nya bestämmelsen i 6 kap. 36 § (se nedan) kommer att kunna avliva djur genom dislokation av halspelaren utan föregående bedövning så länge kraven i den paragrafen är uppfyllda.

20 och 21 §§

Bestämmelserna finns sedan tidigare och reglerar avlivning genom maceration eller krossning på annat sätt. I förslaget har fjäderfäungar lagts till i förhållande till motsvarande bestämmelser i de nu gällande föreskrifterna. Anledningen till detta är att paragrafen ska omfatta både fjäderfä och fåglar, det vill säga både kycklingar och fågelungar. Syftet med ändringen är att skapa enhetlig och tydlig tillämpning vid avlivning av djur av liknande arter och storlek.

22 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar avlivning genom hjärnsondning. Metoden får användas vid avlivning av samtliga djurarter vid besättningsavlivning och annan avlivning av animalieproduktionens djur. Det innebär att animalieproduktionens djur får avlivas genom hjärnsondning utan efterföljande avblodning. Avlivningen får endast ske på bedövade djur. Denna avlivningsmetod kan utgöra ett gångbart alternativt till avlivning genom avblodning i samband med besättningsavlivningar där avblodning skulle påverka risken för smittspridning, se 13 § ovan.

I de nuvarande föreskrifterna kallas denna metod för ”hjärnstamstick”. Ändringen av begreppen görs eftersom det bör användas samma terminologi som i förordningen. Utbytet av ord innebär ingen ändring i sak i förhållande till den nu gällande bestämmelsen.

24 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar avlivning av pälsdjur och gnagare genom exponering för koldioxid. Paragrafen har formulerats om för att bli tydligare och enklare att läsa och förstå. Den har inte ändrats i sak i förhållande till motsvarande bestämmelse i de nu gällande föreskrifterna.

25 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar avlivning av fjäderfä, med undantag för ankor och gäss, genom exponering för koldioxid. I förslaget har begreppet ”byggnad” ersatts med ”schakt, tunnlar, containrar eller i förväg förseglade byggnader”. Ändringen görs eftersom det bör användas samma terminologi som i förordningen när det gäller den här avlivningsmetoden. Paragrafen har även formulerats om för att bli tydligare samt enklare att läsa och förstå. Bestämmelsen har inte ändrats i sak i förhållande till motsvarande bestämmelse i de nu gällande föreskrifterna.

26 och 27 §§

Bestämmelsen i 26 § finns sedan tidigare och reglerar krav på att en anmälan om sådan avlivning som regleras i 25 § lämnas till länsstyrelsen samt att avlivningen ska övervakas av en veterinär. Hänvisningen till 25 § är ny och innebär att anmälan även ska göras när avlivning sker i schakt och containrar. Denna ändring görs för att säkerställa att kontrollmyndigheterna får kännedom om planerade avlivningar av fjäderfä.

Bestämmelsen i 27 § är ny och reglerar vilka uppgifter som ska skickas in till länsstyrelsen efter utförd avlivning i stället för att det hänvisas till blankett SJVD 188 som det görs i de nu gällande föreskrifterna. Syftet med att låta kraven i blanketten i stället framgå av föreskrifterna är att underlätta för personer som utför dessa avlivningar samt att det tydligt ska framgå vilka uppgifter som ska skickas in till behörig kontrollmyndighet.

I artikel 18 i förordningen finns kravet på rapportering av denna typ av avlivning. Kravet planeras tas bort efter de EU-förhandlingar som slutförs under 2026, och rapporteringen kommer i stället ingå i den övergripande djurskyddsrapporteringen till EU. Med detta som bakgrund ändras rapporteringskravet så att den istället ska ske till länsstyrelsen, som är den behöriga kontrollmyndigheten.

28 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar bedövning och avlivning av fjäderfä genom exponering för koldioxid med efterföljande malning i kvarn. Den föreslagna bestämmelsen har anpassats för att överensstämma med bilaga I till förordningen när det gäller koldioxid i två faser i koldioxidtunnel. I förslaget anges att de medvetslösa eller döda djuren som gått igenom tunneln omedelbart ska malas i en kvarn. Detta för att säkerställa att inte djuren riskerar att vakna igen efter att de exponerats för gas i tunneln. Förslaget syftar till att förbättra djurvälfärden och förtydliga att det inte är tillåtet att enbart avliva djur med koldioxid i tunnel. Avlivningen måste ska med tunnel och efterföljande maceration.

29 och 30 §§

Bestämmelsen i 29 § finns sedan tidigare och reglerar krav på föregående anmälan till länsstyrelsen i samband med sådan avlivning som avses i 28 §. Nuvarande föreskrifter innehåller en paragraf som i förslaget till nya föreskrifter är uppdelade på flera paragrafer för att göra det enklare och tydligare att förstå.

Bestämmelsen i 30 § är ny och reglerar vilka uppgifter som ska skickas in till länsstyrelsen efter utförd avlivning i stället för att det hänvisas till blankett SJVD 188 som det görs i de nu gällande föreskrifterna. Syftet med att låta kraven i blanketten i stället framgå av föreskrifterna är att underlätta för personer som utför dessa avlivningar samt att det tydligt ska framgå vilka uppgifter som ska skickas in till behörig kontrollmyndighet.

I artikel 18 i förordningen finns kravet på rapportering av denna typ av avlivning. Kravet planeras tas bort efter de EU-förhandlingar som slutförs under 2026, och rapporteringen kommer i stället ingå i den övergripande djurskyddsrapporteringen till EU. Med detta som bakgrund ändras rapporteringskravet så att den istället ska ske till länsstyrelsen, som är den behöriga kontrollmyndigheten.

31 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar i vilka fall distansavlivning är tillåtet utan efterföljande avblodning i samband med besättningsavlivning, annan avlivning av animalieproduktionens djur eller avlivning av pälsdjur. Vid avlivningen ska användas de

vapen som anges i tabellen. Hänvisning görs till Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen och ammunition[15] gällande vilken typ av skjutvapen och ammunition som ska användas vid avlivningen.

Ytterligare en ändring som föreslås i förhållande till den nu gällande bestämmelsen är att det nu anges att val av träffområde ska anpassas så att djuret dör omedelbart.

Enligt den gällande bestämmelsen får distansavlivning endast utföras med träffområde i bröstkorgen, förutom för kräldjur där huvudträff är tillåten. Ändringen innebär att den som utför avlivningen får välja ett annat träffområde om detta bedöms vara bättre för att säkerställa en omedelbar medvetslöshet och död för djuret.

32–35 §§

Bestämmelserna är nya och reglerar besättningsavlivning av fiskar.

I de nu gällande föreskrifterna finns bestämmelser för akut avlivning av odlade fiskar. De föreslagna bestämmelserna har i sak samma innebörd som den tidigare regleringen, men riktar sig nu till fisk som avlivas i samband med besättningsavlivning. Föreskrifterna är inte tillämpliga vid avlivning av svårt skadade eller sjuka djur enligt 4 kap. 1 § andra stycket djurskyddslagen (2018:1192), se 1 kap. 4 §.

Besättningsavlivning i fiskodlingar, särskilt vid sjukdomsutbrott, kan vara en omfattande och resurskrävande process som kan ta lång tid att genomföra, t.ex. beroende på väderförhållanden och odlingens storlek. Valet av avlivningsmetod kan därför variera beroende på odlingssystem och antalet djur som ska avlivas samt art och storlek på djuret.

36 §

Bestämmelserna är nya och reglerar avlivningsmetoder som endast får utföras av vissa yrkeskategorier inom den så kallade djurhälsopersonalen.

I 36 § anges vilka avlivningsmetoder som djurhälsopersonalen får använda, och under vilka förutsättningar. Syftet med bestämmelsen är att ge djurhälsopersonalen möjlighet att vid besättningsavlivning, annan avlivning och avlivning av pälsdjur i vissa situationer använda godtagbara avlivningsmetoder utan att behöva ansöka om dispens från de särskilt angivna avlivningsbestämmelserna för respektive djurart i föreskrifterna.

Som en grundläggande utgångspunkt gäller dock att avlivningen ska ske i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet samt på ett sådant sätt att djuret inte utsätts för onödigt lidande.

[15] Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2023:8) om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt.

37 §

Bestämmelsen är ny och utgör en upplysningsbestämmelse om i vilka fall djursjukskötare eller godkända legitimerade sjuksköterskor får administrera vissa läkemedel till djur, exempelvis avlivningsvätska efter ordination av veterinär.

Bestämmelsen hänvisar till 6 kap. 1 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:19) om djurhälsopersonal och vårdgivare.

Avdelning III Avlivning av andra djur än animalieproduktionens djur

7 kap. Avlivning av andra djur än animalieproduktionens djur

1 §

Kapitlet innehåller bestämmelser om avlivning av andra djur än animalieproduktionens djur samt därmed sammanhängande verksamhet.

Begreppet ”animalieproduktionens djur” definieras i 1 kap. 4 §. Djur som inte omfattas av denna definition benämns allmänt som ”sällskapsdjur”, exempelvis hundar, katter, gnagare, akvariefiskar och reptiler. Det är inte djurarten som primärt avgör vilket kapitel i föreskritsförslaget som djuret omfattas av. Detta kapitel kan därför omfatta djurarter exempelvis hästar som tagits ur livsmedelskedjan och fjäderfä som inte producerar eller är livsmedel.

Traditionellt hållna djurarter såsom hästar, åsnor, nötkreatur, får, getter eller grisar hålls inte enbart för produktion av livsmedel eller andra produkter utan även för andra ändamål, exempelvis som sällskapsdjur eller för användning vid förevisningar eller utställningar, arbete eller sport. När sådana arter hålls för dessa ändamål omfattas de av bestämmelserna i detta kapitel. Bedövningsmetoderna och avlivningsmetoderna skiljer sin inte från tidigare kapitel eftersom det i detta kapitel hänvisas till tidigare kapitel.

Även andra djurarter som hålls för förevisning, utställning eller försäljning omfattas av kapitlets bestämmelser, t.ex. elefanter som hålls i djurparker.

Eftersom dessa djur inte omfattas av begreppet animalieproduktionens djur saknar bestämmelserna i detta kapitel en koppling till förordning (EU) nr 1099/2009. Bestämmelserna kompletterar i stället djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66).

Det finns några bestämmelser i föreskriftsförslaget som även gäller för ryggradslösa djur. Det gäller 2, 4, 6 och 30 §§. Tillägget införs eftersom djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66) omfattar alla djur som hålls av människan och som kan känna smärta.

2 §

Bestämmelsen är ny och reglerar krav på lämplig kompetensnivå för personer som regelbundet och i större omfattning avlivar andra djur än animalieproduktionens djur. Det är viktigt att alla som avlivar djur har tillräcklig kompetens för att säkerställa att djur inte riskerar onödigt lidande i samband med avlivning och därmed sammanhängande verksamhet.

Denna paragraf omfattar samtliga djur (även ryggradslösa djur).

3 §

Bestämmelsen är ny och reglerar krav på dokumenterad kompetensnivå för de som regelDenna bestämmelse gäller inte vid avlivning av svårt skadade eller sjuka djur enligt 4 kap. 1 § andra stycket djurskyddslagen (2018:1192). Samtliga personer som utför avlivningen ska ha lämplig kompetensnivå för att göra detta enligt 2 § i detta kapitel. Det bedöms därför vara tillräckligt att endast kräva dokumenterad kompetens för personer som utför avlivning regelbundet och i större omfattning. Exempel på verksamheter som kan omfattas av kravet på dokumenterad kompetens är zoobutiker och större kennlar som avlivar djur regelbundet och i större omfattning.

Bestämmelsen är ny och reglerar krav på dokumenterad kompetensnivå för personer som regelbundet och i större omfattning utför avlivning av andra djur än animalieproduktionens djur. Det är viktigt att personer som hanterar djur i samband med avlivning har tillräcklig kompetensnivå och färdigheter för detta. De höjda kompetenskraven införs eftersom det bedöms att det vid den här typen av avlivning behövs tydliga regler om vilka krav som gäller. Det innebär att dessa personer ska inneha ett sådant kompetensbevis som avses i artikel 7.2 i förordningen, inneha jägarexamen, behörighet att utöva yrket som veterinär, djursjukskötare och godkända legitimerade sjuksköterskor uppfyller också kravet om en veterinär vid delegering enligt 4 kap. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:19) om djurhälsopersonal och vårdgivare eller ha gått en utbildning för avlivning enligt kraven i bilagan till de föreslagna föreskrifterna.

4 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar hantering av djur i samband med avlivningen. I de nu gällande föreskrifterna regleras hanteringen av djuren i olika bestämmelser i olika kapitel, vilket har uppfattats som otydligt. Reglerna om hantering samlas därför nu i en enda bestämmelse.

Denna paragraf omfattar samtliga djur (även ryggradslösa djur).

5 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar fixering i samband med avlivning. Samma regler bör gälla vid avlivning oavsett om djuren hålls för animalieproduktion eller inte och därför görs hänvisningar från det här kapitlet till motsvarande bestämmelser i 5 kap. Det är

djurartens beskaffenhet som avgör den bästa fixeringsmetoden, inte för vilket ändamål och i vilket sammanhang djuret avlivas.

6 §

Bestämmelsen är ny och utgör en upplysningsbestämmelse om vilka överordnade regler som gäller för avlivning och bedövning vid avlivning av aktuella djur. De relevanta bestämmelserna återfinns i 5 kap. 1 § andra stycket djurskyddslagen (2018:1192) och 5 kap. 1 § första stycket djurskyddsförordningen (2019:66).

Denna paragraf omfattar samtliga djur (även ryggradslösa djur).

7 §

Bestämmelserna finns sedan tidigare och reglerar tillåtna bedövningsmetoder samt krav på efterföljande kontroll av bedövning.

Vid avlivning av andra djur än animalieproduktionens djur ska de djurarter som anges i 2 kap. 32 § bedövas i enlighet med de metoder, begränsningar och närmare anvisningar som anges i 2 kap. 35–47 §§ samt 5 kap. 9–19 och 21 §§ för respektive djurart. Paragrafen anger även att djur som tillhör andra djurarter än de som anges i 2 kap. 32 § ska vara bedövade vid avlivning, om inte avlivningen medför omedelbar död.

Valet av bedövningsmetod ska grundas på djurartens biologiska och fysiologiska egenskaper, och inte på ändamålet med eller sammanhanget för avlivningen.

Syftet med ändringen är att öka tydligheten i regelverket och underlätta för dem som utför avlivningen.

8 och 10 §§

Bestämmelserna finns sedan tidigare och reglerar avlivning. De anger att avblodning ska utgöra huvudregel om inte annat följer av de särskilt angivna undantagen. Det anges även hur avblodningen ska utföras. I de nu gällande föreskrifterna har det varit oklart om avblodning krävs när djur avlivas med andra godkända avlivningsmetoder. Detta förtydligas i de nya föreskrifterna.

Samma regler bör gälla oavsett om djuren hålls för animalieproduktion eller inte och därför görs hänvisningar från det här kapitlet till motsvarande bestämmelser i 5 kap. Valet av avlivningsmetod ska grundas på djurartens biologiska och fysiologiska egenskaper, och inte på ändamålet med eller sammanhanget för avlivningen.

12 §

Bestämmelsen är ny och reglerar avlivning genom dekapitering. Motsvarande bestämmelse finns i de nu gällande föreskrifterna men omfattar andra djurkatogorier. I det aktuella förslaget omfattar bestämmelsen i stället djur som inte ingår i begreppet animalieproduktionens djur. Ändringen syftar till att säkerställa att avlivning genom

dekapitering sker på ett skonsamt och korrekt sätt. Bestämmelsen tydliggör således en enhetlig reglering som säkerställer att avlivningen utförs på ett djurskyddsmässigt korrekt sätt.

13 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar avlivning av kräldjur och groddjur genom dekapitering. I förslaget har det i jämförelse med den nu gällande bestämmelsen förtydligats att djuret ska vara bedövat innan dekapiteringen sker. Syftet med förtydligandet är att säkerställa att djuret vid tidpunkten för avlivningen inte riskerar att utsättas för onödigt lidande.

14 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar avlivning genom slag mot huvudet. I förhållande till motsvarande bestämmelse i de nu gällande föreskrifterna har en precisering gjorts på så sätt att ordet ”medvetslöshet” har tagits bort eftersom avlivningsmetoden ska leda till omedelbar död och inte medvetslöshet. Syftet är att förtydliga vad som gäller och hur metoden ska utföras.

15 §

För att hormonisera föreskriften kompletterats kapitel 7 med en paragraf där det framgår att avlivning av killingar och lamm upp till 4,5 kilogram levande vikt samt spädgrisar upp till 5 kilogram levande vikt med slag i huvudet med anordning med icke-penetrerande bult utan efterföljande avblodning är tillåtet.

16 och 17 §§

Bestämmelserna finns sedan tidigare och reglerar avlivning genom halsdislokation. I förslaget har viktgränsen för fåglar och fjäderfä sänkts till 3 kilogram från de nu gällande 5 kilogram. Anledningen till detta är att samma regler bör gälla oavsett om djuren hålls för animalieproduktion eller inte. En sänkning har gjorts i motsvarande bestämmelse som gäller för avlivning av animalieproduktionens djur i 6 kap. och samma typ av ändring bör göras även här. Det är djurartens beskaffenhet som avgör den bästa avlivningsmetoden, inte för vilket ändamål och i vilket sammanhang djuren avlivas.

18 och 19 §§

Bestämmelserna finns sedan tidigare och reglerar avlivning genom maceration eller krossning på annat sätt. I förslaget har fjäderfäungar lagts till i förhållande till motsvarande bestämmelser i de nu gällande föreskrifterna. Anledningen till detta är att paragrafen ska omfatta både fjäderfä och fåglar, det vill säga både kycklingar och fågelungar. Syftet med ändringen är att skapa enhetlig och tydlig tillämpning vid avlivning av djur av liknande arter och storlek.

20 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar avlivning genom hjärnsondning. Avlivningsmetoden är oförändrad när det gäller djurarter och är begränsad till avlivning av kräldjur och groddjur.

I de nuvarande föreskrifterna kallas denna metod för ”hjärnstamsstick” i stället för ”hjärnsondning”. Ordet ”medvetslös” är också ändrat till ”bedövad”. Anledningen till dessa ändringar är att samma terminologi bör gälla i föreskrifterna oavsett om djuren hålls för animalieproduktion eller inte. Utbytet av ord innebär ingen ändring i sak i förhållande till den nu gällande bestämmelsen.

22 och 23 §§

Bestämmelserna finns sedan tidigare och reglerar avlivning genom exponering för koldioxid. I paragraferna har innehållet strukturerats om jämfört med de nuvarande föreskrifterna för att göra innehållet tydligare samt enklare att läsa och förstå. Innehållet har inte ändrats i sak i förhållande till motsvarande bestämmelser i de nuvarande föreskrifterna.

24 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar i vilka fall avlivning genom huvudskott med vapen med fri projektil eller bultpistol är tillåtet och vad som ska iakttas i samband med sådan avlivning. Paragrafen har omformulerats och det framgår nu tydligare att djuret ska skjutas så att hjärnan träffas och skadas på ett sådant sätt att djuret omedelbart bedövas och dör.

25 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar avlivning av hund och katt genom huvudskott med vapen med fri projektil och vad som måste iakttas i samband med sådan avlivning. I förhållande till den nu gällande bestämmelsen där vapen och ammunition anges hänvisas i förslaget i stället till Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen och ammunition[16] när det gäller val av vapen och ammunition.

26 §

Bestämmelsen finns sedan tidigare och reglerar i vilka fall distansavlivning är tillåtet. Förslaget har uppdaterats jämfört med de nuvarande föreskrifterna på så sätt att det hänvisas till Naturvårdsverkets föreskrifter[17] om vapen och ammunition i stället för att ange vilken ammunition och vilka vapenklasser som ska användas. Tabellen i förslaget har även utökats att inte enbart gälla specifika djurarter, jfr kategorin ”övriga djurarter”. Jordbruksverket bedömer att distansavlivning som avlivningsmetod inte ska vara begränsat till särskilt

[16] Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2023:8) om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt.

[17] Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2023:8) om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt.

angivna djurarter utan i stället att det ska vara omständigheterna i det särskilda fallet som ska avgöra om avlivningsmetoden är lämplig eller inte.

Ytterligare en ändring som föreslås i förhållande till motsvarande bestämmelse i de nu gällande föreskrifterna är skrivningarna om att val av träffområde ska anpassas så att djuren omedelbart dör.

Enligt den nuvarande bestämmelsen är endast träffområde bröst tillåtet för de djur som får avlivas på distans med undantag för kräldjur som har träffyta i huvudet. Syftet med de ändrade skrivningarna om träffområde är att om den som utför avlivningen bedömer att en annan träffyta är bättre för att säkerställa att djuren omedelbart dör så kan en annan träffyta användas.

27 §

Bestämmelserna är nya och reglerar avlivningsmetoder som endast får utföras av vissa yrkeskategorier inom den så kallade djurhälsopersonalen.

I 27 § anges vilka avlivningsmetoder som djurhälsopersonalen får använda och under vilka förutsättningar. Syftet med bestämmelsen är att ge djurhälsopersonalen möjlighet att vid avlivning av andra djur än animalieproduktionens djur använda godtagbara avlivningsmetoder utan att behöva ansöka om dispens från de särskilt angivna avlivningsbestämmelserna för respektive djurart i föreskrifterna.

Som en grundläggande utgångspunkt gäller dock att avlivningen ska ske i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet samt på ett sådant sätt att djuret inte utsätts för onödigt lidande.

28 och 29 §§

Bestämmelsen i 28 § finns sedan tidigare och reglerar att djur som har avlivats enligt 27 § ska hållas under uppsikt till dess att en veterinär har fastställt att djuret är dött.

Bestämmelsen i 29 § är ny och innehåller ytterligare krav vid avlivning av växelvarma djur.

Bestämmelsen behövs eftersom växelvarma djur kan reagera annorlunda än varmblodiga djur vid avlivning. De kan under en längre tid efter att avlivningsmetoden har påbörjats fortfarande uppfatta smärta och stress. Det finns därför en risk att djuret verkar vara medvetslöst utan att faktiskt vara det.

30 §

Bestämmelsen är ny och reglerar bedövning och avlivning av djurarter som inte tidigare omfattas av bestämmelserna i 7 kap.

I förarbetena till djurskyddslagen[18] anges att någon taxonomisk undre gräns, som uttryckligen utesluter vissa arter från djurskyddslagens tillämpningsområde, inte bör införas. Vilka djur som omfattas av djurskyddslagen får därför avgöras utifrån djurens egenskaper, såsom deras förmåga att uppleva smärta.

Mot denna bakgrund har bestämmelsen i 30 § införts. Det finns djurarter vars förmåga att uppleva smärta och lidande i samband med avlivning inte tidigare har varit känd eller tillräckligt klarlagd. När vetenskap och forskning visar att en djurart har sådan förmåga kan den anses omfattas av djurskyddslagstiftningens krav.

Syftet med regleringen är att inga djur ska behöva utsättas för onödig smärta eller lidande i samband med avlivning och nödvändiga försiktighetsåtgärder därför vidtas.

Denna paragraf omfattar samtliga djur (även ryggradslösa djur).

31 §

Bestämmelsen är ny och reglerar hur kontroll ska göras för att säkerställa att djuret är dött[19] efter avlivningen. Bestämmelsen behöver införas i föreskrifterna eftersom det är viktigt att den som utför avlivningen också säkerställer att djuret är dött innan djuret lämnas utan uppsikt eller att andra åtgärder sker med djuret. Djuret anses vara vid liv till dess att hjärtat har upphört att slå och det finns under denna tid en risk för att djuret återfår medvetandet.

Övergångsregler

Kravet på dokumenterad kompetens i kapitel 3, 4, 5, 6 och 7 ska gälla från och med den 1 januari 2029. En längre övergångstid är rimlig eftersom verksamhetsutövarna ska få tillräckligt med tid för att genomföra utbildning och även ge möjlighet för utbildningsanordnare att ta fram lämpliga utbildningar.

Bilagan till föreskrifterna

Bilagan till föreskriftsförslaget reglerar vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att en utbildning ska kunna tillgodoräknas enligt 3 kap. 2 § 1, 4 kap. 2 § 1, 5 kap. 2 § 1, 6 kap. 6 § 1 och 7 kap. 3 § 1 i förslaget. Den anger de kunskaper som krävs för personer som ska utföra avlivning av vissa djur. Bilagan syftar även till att tydliggöra för utbildningsanordnare hur utbildningen ska utformas och genomföras.

God kunskap och genomförd utbildning är av central betydelse vid avlivning av djur. Felaktigt handhavande eller användning av olämpliga metoder kan få allvarliga konsekvenser och medföra att djur utsätts för ett otillbörligt lidande. En utbildnings längd kan variera beroende på djurarter samt vilka metoder som används vid avlivningen. Med

[18] Statens offentliga utredningar (SOU 2011:75) Ny djurskyddslag.

[19] Ett djur är dött när dess hjärta inte längre slår, se definitionen av ”död” i 1 kap. 4 § i förslaget.

detta som bakgrund finns inte utbildningens läng reglerat i föreskriftsförslaget, det viktigaste med utbildningen är att de personer som utför avlivning erhåller rätt kompetens.

Samtidigt bedömer Jordbruksverket att utbildningen måste vara tillgänglig och praktiskt genomförbar. I föreskriftsförslaget har därför utbildningens innehåll preciserats i bilagan. Detta skapar förutsättningar för utbildningsanordnare att utforma och genomföra utbildningar för de personer som ska utföra avlivning.

En ökad tillgång till utbildade personer bedöms också förbättra tillgången på kompetens inom området. Detta kan i sin tur innebära att veterinärer, som idag ofta anlitas för avlivning, i större utsträckning kan fokusera på djursjukvård.

1.4 Vad blir konsekvenserna om vi inte vidtar någon åtgärd (nollalternativet)?

Att inte ersätta de nu gällande föreskrifterna med nya föreskrifter innebär att bestämmelserna i de nuvarande föreskrifterna förblir oförändrade. Det innebär att samtliga problem som har beskrivits med nuvarande regelstruktur enligt ovan kvarstår. Föreskrifterna kommer fortsatt vara svåra att förstå och följa för djurhållare, för personer som avlivar djur samt för kontrollmyndigheterna. Om inga ändringar görs kommer även så kallad dubbelreglering vara kvar, vilket skulle innebära att föreskrifterna fortsatt inte kompletterar förordningen på ett korrekt sätt.

Förslaget medför vissa lättnader för företagarna på så sätt att undantag från gällande bestämmelser inte behöver sökas om exempelvis djur av olika skäl behöver hållas på ett slakteri mer än en natt. Liknande bestämmelser införs för slakt av renar och hjortdjur. Djur av dessa djurarter får hållas i ett slakterihägn upp till fem dygn om de på grund av oförutsedda omständigheter inte kan slaktas inom två dygn, vilket är huvudregeln. När det gäller slakt av renar och hjortdjur införs även möjligheten för företagarna att inför slakt hålla djuren i väntfålla utan tillgång till vatten upp till fyra timmar. Huvudregeln är annars att djuren ska ha tillgång till foder och vatten i samband med uppstallning på slakteriet. Förslaget gör det även möjligt för företagare att använda inerta gaser alternativt koldioxid tillsammans med inerta gaser vid bedövning av grisar och fjäderfä. Eftersom förordningen tillåter dessa gaser och forskning pågår för att hitta lämpliga gaser som gynnar djurvälfärden bedöms det lämpligt att göra dessa gaser tillåtna även i Sverige. Nollalternativet på så sätt att inte ersätta de nu gällande föreskrifterna med nya innebär att företagarna går miste om nämnda förenklingar.

Genom förslaget införs även krav på kompetens för vissa personer som avlivar djur. Om de föreslagna ändringarna inte införs kommer kunskapsnivån hos de som slaktar och avlivar djur i vissa avseenden fortsatt vara för låg, vilket i sin tur innebär att det finns risk att djur slaktas och avlivas på ett sätt som inte är lämpligt och som kan medföra ett lidande för djuren.

Genom förslaget tas de detaljerade kraven på vilka vapen och vilken ammunition som ska användas i samband med slakt och avlivning bort. I stället hänvisas till Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2023:8) om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt, vilket bedöms göra läsbarheten enklare. Om de föreslagna ändringarna inte införs kvarstår beskrivna tillämpningsproblem.

De nuvarande föreskrifterna innehåller strängare regler med stöd av artikel 26.1 förordningen. Det innebär att de senaste förändringar som EU nyligen har infört i bilaga I till förordningen, avseende icke-penetrerande bult och kvävgasskum, inte automatiskt implementeras i Sverige. För att få använda metoderna skulle företagen behöva ansöka om dispens för att använda dessa metoder.

Det finns ingen heltäckande lagstiftning för avlivning av ryggradslösa djur i Sverige. De generella reglerna om djur som hålls av människan samt att om djur inte får utsättas för lidande gäller dock. Om dessa djur inte nämns i föreskrifter om avlivning kan det tolkas som att de är undantagna från alla regler, vilket kan leda till att de inte får nödvändigt skydd och riskerar att utsättas för lidande.

Genom EU:s föreslag till ändring av artikel 18 i förordningen har de nuvarande rutinerna för redovisning av dokumentation setts över. Det har framkommit att redovisning av avlivning på gård med gas, som idag skickas till Jordbruksverket, är överflödig. Uppgifterna bör i stället lämnas enbart till den ansvariga kontrollmyndigheten som är länsstyrelsen. Att undanta den här förändringen innebär onödigt extraarbete och ökar risken att relevant information inte når länsstyrelserna.

Genom föreskrifterna införs regler om att avgift ska tas ut för handläggning av ansökan om utfärdande av kompetensbevis för slakt och avlivning. Verksamhetsområdet ska vara avgiftsfinansierat och nollalternativet skulle innebära att området fortsätter att finansieras med skattemedel.

1.5 Olika alternativ för att uppnå förändringen samt för- och nackdelar med dessa

Som nämnts ovan innehåller de nu gällande föreskrifterna och förslaget till nya föreskrifter såväl detaljerade materiella bestämmelser på området slakt och avlivning av djur som hålls av människan som mer omfattande nationella bestämmelser som förordningen ger utrymme för. Detaljerade föreskrifter på området behövs för att det klart och tydligt ska framgå vilka sätt som är godtagbara att hantera djur vid tidpunkten för slakt och avlivning och för att det nationella djurskyddet ska bibehållas. Reglerna behövs såväl för de som utför slakt och avlivning som för de myndigheter som ska kontrollera att gällande lagstiftning efterlevs. Alternativa lösningar än att reglera området genom kompletterande föreskrifter bedöms därför saknas. De bedöms vidare saknas andra alternativ än att ändra i föreskrifterna för att komma till rätta med de problem som beskrivits med den nuvarande regelstrukturen.

Nya bestämmelser om avlivning av renar och hjortdjur samt krav på kompetens för vissa personer som avlivar djur behöver införas i föreskrifterna för att de ska få genomslag. Att inte ändra i och uppdatera föreskrifterna skulle också innebära att Jordbruksverket har nationella regler som också finns i EU-förordning, det vill säga otillåten dubbelreglering. Alternativa lösningar bedöms därför saknas även i detta avseende.

Handläggningen av ansökningar om utfärdande av kompetensbevis för slakt och avlivning som ska leda fram till ett kompetensbevis ska finansieras genom avgifter. Sådana avgifter behöver regleras genom föreskrifter i enlighet med Jordbruksverkets bemyndigande. Alternativa lösningar saknas i detta avseende.

2 Bemyndiganden m.m.

2.1 Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Föreskriftsrätten grundar sig på följande bemyndiganden från djurskyddsförordningen (2019:66):

- 1 kap. 2 § djurskyddsförordningen
  Jordbruksverket får meddela de ytterligare föreskrifter som är nödvändiga som komplettering av EU-bestämmelserna.
- 2 kap. 9 § djurskyddsförordningen
  Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för eller förbud mot viss djurhållning för att tillgodose kraven enligt 2 kap. 2 § första stycket djurskyddslagen (2018:1192).
- 2 kap. 10 § djurskyddsförordningen
  Jordbruksverket får meddela föreskrifter om krav på särskild kompetens eller utbildning vid viss djurhållning eller viss annan verksamhet med djur.
- 2 kap. 11 § djurskyddsförordningen
  Jordbruksverket får meddela föreskrifter om krav på tillsyn, utfodring och vattning av djur.
- 2 kap. 13 § djurskyddsförordningen
  Jordbruksverket får meddela föreskrifter om under vilka förutsättningar djurs rörelsefrihet får begränsas på de sätt som anges i 2 kap. 5 § första och andra styckena djurskyddslagen (2018:1192).
- 2 kap. 14 § djurskyddsförordningen
  Buller i stall och andra förvaringsutrymmen för djur ska hållas på en låg nivå.
  Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om krav på stall och andra förvaringsutrymmen för djur samt hägn.
- 2 kap. 17 a § djurskyddsförordningen

Jordbruksverket får meddela föreskrifter om ytterligare undantag från förbudet i 16 § (förbud mot utrustning som ger elektrisk stöt) och villkor för användning enligt ett sådant undantag.

- 2 kap. 18 § djurskyddsförordningen
  Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om krav på inredning och utrustning i
  1. stall,
  2. andra förvaringsutrymmen för djur, och
  3. inhägnader utomhus för djur.
- 2 kap. 19 § djurskyddsförordningen

  Jordbruksverket får meddela

  1. föreskrifter om krav på hur utrustning ska vara utformad och användas för att förebygga lidande eller skada hos djur, och

  2. närmare föreskrifter om undantaget i 2 kap. 9 § tredje stycket djurskyddslagen (2018:1192).
- 5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
  Jordbruksverket får meddela föreskrifter om vilka bedövningsmetoder som får användas i samband med slakt och avlivning av djur.
- 5 kap. 3 § djurskyddsförordningen
  Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om slakt och avlivning av djur.
- 8 kap. 17 § djurskyddsförordningen

  Jordbruksverket får meddela föreskrifter om att en avgift ska betalas i ärenden om utfärdande av kompetensbevis enligt artikel 21 i rådets förordning (EG) nr 1099/2009.
- 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen

  Jordbruksverket får meddela närmare föreskrifter om verkställigheten av djurskyddslagen (2018:1192) och denna förordning.

2.2 Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Som nämnts ovan är slakt och avlivning av djur som hålls av människan reglerad såväl i EU-lagstiftning (förordningen) som i nationell lagstiftning (djurskyddslagen, djurskyddsförordningen samt Jordbruksverkets föreskrifter).

Sverige har använt möjligheten att behålla samt anta mer omfattande eller strängare nationella bestämmelser i enlighet med utrymmet i förordningen; både enligt artikel 26.1 och artikel 26.2. Uppfattningen att Sverige ska ha nationella bestämmelser som gäller utöver förordningen har inte ändrats sedan reglerna anmäldes i samband med att förordningen skulle börja tillämpas 2013. Sverige är ett av de länder som tidigt arbetat för att säkerställa

att djur hanteras väl i samband med slakt och avlivning och de nationella regler vi har är viktiga för att säkerställa att djur behandlas väl när de slaktas eller avlivas. I djurskyddslagen (2019:66) framgår det att ett djur som slaktas eller i annat fall avlivas genom avblodning ska vara bedövat. Innan djuret är dött får inte några andra åtgärder vidtas. I tidigare djurskyddslag (1988:534) var skrivningen *husdjur skall vid slakten vara bedövat när blodet tappas av. Andra åtgärder vid slakten får inte vidtas innan djuret är dött.* Denna förändring medför att nu samtliga djur i stället som tidigare skrivning endast omfattade husdjuren som slaktas eller avlivas genom avblodning ska vara bedövade.

Mer omfattande eller strängare nationella bestämmelser finns i de Jordbruksverkets nu gällande föreskrifter på området och finns även i föreskriftsförslaget (se närmare redogörelse om detta ovan). Därtill har använts möjligheten i artikel 26.2 att anta kompletterande nationella tillämpningsbestämmelser när det gäller avlivning av djur och därmed sammanhängande verksamhet utanför ett slakteri samt när det gäller slakt och därmed sammanhängande verksamhet av hägnat vilt, inbegripet renar. Detta har lett till att det i förslaget finns bestämmelser om längsta tidsintervall mellan bedövning och avblodning i 2 kap. 39 § i fråga om renar samt i 3 kap. 13 § och 6 kap. 23 § i fråga om elektrisk bedövning. Även bestämmelserna om dokumenterad kompetens i 3 kap. 2 § 1, 4 kap. 2 § 1, 5 kap. 2 § 1 och 6 kap. 6 § 1 har införts med stör av artikel 26. 2 i förordningen.

Den EU-rättsliga regleringen om slakt och avlivning av djur är inte fullständigt harmoniserad, vilket betyder att det behövs kompletterande nationella bestämmelser för att på så sätt få till en heltäckande reglering på området i syfte att säkra djurens välfärd vid tidpunkten för slakt och avlivning. Föreskriftsförslaget avser att i denna del komplettera förordningen genom att täcka upp de områden där det i dagsläget saknas EU-rättslig reglering. Områden där det saknas EU-rättslig reglering och som regleras i förslaget är avlivning av fjäderfä, kaniner och harar som av ägaren slaktas utanför ett slakteri för privat konsumtion i hemmet, avlivning av andra djur än animalieproduktionens djur.

Föreskriftsförslaget går därmed utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU men regleringen bedöms inte medföra strängare krav än vad som är lämpligt och nödvändigt för att säkerställa en god djurvälfärd i landet samt Sveriges ambitioner gällande stärkt djurvälfärd såväl nationellt som inom EU.

Förslaget innehåller bestämmelser som behöver anmälas enligt direktiv (EU) 2015/1535[20] och direktiv 2006/123/EG[21].

[20] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

[21] Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden.

2.3 Ange skälen i det fall förslag syftar till ett genomförande av EU-direktiv i nationell rätt som går utöver direktivets mini-minivå

Föreskriftsförslaget genomför inte något direktiv.

3 Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

3.1 Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Bestämmelserna i föreskrifterna riktar sig i huvudsak till de personer som avlivar eller slaktar djur, både på och utanför slakterier. Detta inkluderar djur som omfattas av begreppet animalieproduktionens djur och djur som inte omfattas av begreppet. Det saknas exakta uppgifter för hur många företag som berörs av föreskriftsförslaget. Detta eftersom djur som slaktas för husbehov eller avlivas utanför ett slakteri inte alltid görs av företaget, utan företaget hyr i stället in andra företag eller personer att ombesörja slakten eller avlivningen. Slakten eller avlivningen kan ske av djurhållaren själv eller av veterinärer, jägare, slakterier eller av specialiserade företag som utför avlivningar. Storleken på nyss nämnda företag varierar och det gör även bredden på företagen på så sätt att de är allt från enmansföretag till små företag med 10–49 anställda. Tillgängliga uppgifter som Jordbruksverket förfogar över och som presenteras nedan är därför på en mer övergripande nivå.

Enligt Jordbruksverkets anläggningsregister finns det totalt 25 000 lantbruksanläggningar i landet och på dessa anläggningar hålls det sammanlagt ca 8 miljoner äggproducerande höns; 120 000 grisar för avel; 2,6 miljoner slaktgrisar; ca 500 000 nötkreatur för avel; samt 400 000 nötkreatur för slakt. Lantbruksanläggningar som håller nötkreatur uppgår till ca 14 000, får och get 7 500, grisar 1 000 samt slaktkycklingar och större äggproducenter 500. Därtill finns det ca 355 000 hästar i landet på ca 61 000 platser, där inte alla definieras som lantbruksanläggningar. Registrerade anläggningar som har angett att de håller fjäderfä[22] för hobbyverksamhet uppgår till ca 25 000.

Slakt på slakterier och slakt i andra verksamheter berörs av föreskriftsförslaget. I dagsläget finns det totalt ca 125 aktiva slakterier som står under Livsmedelsverkets tillsyn. På dessa anläggningar slaktas årligen ca 115 miljoner fjäderfä, 2,5 miljoner grisar, 425 000 nötkreatur, 200 000 lamm och 1 200 hästar. Utöver slakterier som står under Livsmedelsverkets kontroll finns det lokala mindre slakterier som hanterar slakt av mindre kvantiteter av fjäderfä och kaniner för direkta leveranser av små kvantiteter kött till slutkonsument. Hur många

[22] Begreppet ”fjäderfä” definieras i 1 kap. 4 § i förslaget.

dessa anläggningar är finns inte i några register men vi bedömer att antalet troligtvis understiger 50. Utöver lantbrukets djur slaktas det årligen ca 5 miljoner fiskar inom vattenbruket i Sverige. Det finns idag ca 50–70 matfiskanläggningar i bruk i Sverige.

Även lantbruksföretag berörs av föreskriftsförslaget när de behöver avliva sjuka eller skadade djur. Sådan avlivning kan ofta ombesörjas av personal på företaget, jägare eller företag som utför avlivning.

Företag som utför besättningsavlivning och annan avlivning av animalieproduktionens djur som exempelvis smittskyddsavlivning, avlivningar av uttjänta värphöns och avlivning av pälsdjur berörs av föreskriftsförslaget.

De som håller renar berörs av föreskriftsförslaget. Det finns idag ca 250 000 renar som hålls av 51 samebyar och av ca 4 600 renägare. Det slaktas totalt ca 50 000–60 000 renar per år.

Vilthanteringsanläggningar berörs av föreskriftsförslaget. I dagsläget finns det ca 75 sådana anläggningar som omfattas av Livsmedelsverkets kontroll. Jordbruksverket har inga uppgifter om hur stora dessa anläggningar är eller hur många djur som hanteras på anläggningarna.

Det finns ca 350 zoobutiker som säljer levande djur och ca 30 djurparker där djur hålls. Dessa verksamheter kan komma att beröras av de nya föreskrifterna vid avlivning av överskottsdjur samt av sjuka eller skadade djur.

Veterinärer som utför avlivning av djur berörs av föreskriftsförslaget. Det uppskattas att det idag finns ca 2 500 yrkesverksamma veterinärer i landet. Dessa är antingen anställda i ett företag eller bedriver verksamhet i eget företag. Jordbruksverket har inga uppgifter över hur stora veterinärföretagen är eller hur många djur som avlivas i den veterinära verksamheten.

3.2 Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

En närmare redogörelse av de administrativa kostnaderna redovisas nedan och i den särskilda konsekvensanalysen som återfinns i bilaga 2 till denna konsekvensutredning.

Föreskriftsförslaget innebär inte någon väsentlig förändring av företagens samlade kostnader jämfört med nuläget. Detta beror främst på att de bestämmelser som idag medför administrativa kostnader för företagen i allt väsentligt har behållits och förts över till de nya föreskrifterna.

De administrativa kostnader som uppstår för företagen i samband med journalföring enligt vissa bestämmelser i 2 kap. i förslaget samt anmälan, dokumentation och rapportering i samband med vissa avlivningar enligt bestämmelser i 6 kap. i förslaget finns redan i de nu gällande föreskrifterna. Ett nytt krav som införs genom förslaget och som medför nya administrativa kostnader för företagen är att företagare som håller renar i slakterihägn längre än

de föreskrivna två dygnen ska dokumentera orsakerna till detta. Den lönekostnad som används i redovisningen av de administrativa kostnaderna nedan uppskattas till 500 kronor per timme. Summan baseras på en antagen genomsnittlig lönekostnad per timme för samtliga inblandade parter. En genomsnittlig lönekostnad bedöms rimlig att använda i sammanhanget eftersom det är stor variation mellan olika företags lönekostnader.

Kravet att djur bara får stallas upp en natt på slakteri har tagits bort i föreskriftsförslaget. Det innebär att företagarna inte längre behöver ansöka om dispens för att stalla upp djur mer än en natt på slakteriet. Den administrativa bördan försvinner därmed.

Ansökan om godkännande av utbildning om slakt/avlivning och därmed sammanhängande verksamhet

Enligt 2 kap. 6 § och 6 kap. 4 § i förslaget ska företag som vill få en utbildning som leder fram till ett kompetensbevis godkänd ansöka om detta hos Jordbruksverket. Själva ansökan innebär en administrativ kostnad för företagen. Det beräknas att tiden för ansökan uppgår till 10 timmar. Det beräknas att ca ett företag per år kommer att ansökan för att få sin utbildning godkänd av Jordbruksverket. Godkännandet gäller tills vidare och företagen kommer endast behöva ansöka om godkännande en gång, såvida inget ändas i utbildningen som exempelvis att fler djurarter läggs till i utbildningen. Detta ger en samlad kostnad för företagen på 5 000 kronor per år (beräknad timkostnad för företaget 500 kronor).

Utfärdande av utbildningsintyg

Enligt 2 kap. 7 § i förslaget ska de företag som anordnar utbildningar om slakt/avlivning och därmed sammanhängande verksamhet utfärda utbildningsintyg till de deltagare som har genomfört utbildningen med godkänt resultat. Själva utfärdandet av utbildningsintyget innebär en administrativ kostnad för företagen. Det beräknas att tiden för utfärdandet uppgår till 15 minuter per intyg. Jordbruksverket utfärdar ungefär 230 kompetensbevis för slakt och avlivning per år. I samband med ansökan om kompetensbevis ska sökanden bifoga ett utbildningsintyg för att visa att han eller hon har gått de utbildningar som det ansöks kompetensbevis för. Eftersom den som har gått en utbildning sannolikt också vill börja arbeta så fort som möjligt bör antalet utfärdande utbildningsbevis som utfärdas per år mer eller mindre motsvara antalet utfärdade kompetensbevis. Med detta som bakgrund innebär utfärdandet av utbildningsintygen en samlad kostnad för företagen på ca 28 750 kronor (beräknad timkostnad för företaget 500 kronor).

Även företag som anordnar utbildningar om avlivning av pälsdjur ska enligt 6 kap. 5 § i förslaget utfärda ett utbildningsintyg till de deltagare som har genomfört utbildningen med godkänt resultat. I likhet med ovan beräknas tiden för utfärdandet uppgå till 15 minuter per intyg. Utifrån antagandet att antalet utfärdade utbildningsintyg motsvarar antalet utfärdade kompetensbevis under det senaste året, vilket har varit noll, bedöms den samlade administrativa kostnaden för företaget uppgå till 0 kronor.

Enligt 3 kap. 2 § 1, 4 kap. 2 § 1, 5 kap. 3 § 1, 6 kap. 6 § 1 och 7 kap. 3 § 1 i förslaget ska de som anordnar utbildningar om avlivning som motsvarar kraven i bilagan till föreskrifts-förslaget utfärda ett utbildningsintyg till de deltagare som har genomfört utbildningen med godkänt resultat. Själva utfärdandet av utbildningsintyget innebär en administrativ kostnad för företagen. Det beräknas att tiden för utfärdandet uppgår till 15 minuter per intyg. Det bedöms att det kommer att utfärdas 2 500 utbildningsintyg från det att kravet på utbildningsintyg har trätt i kraft, dvs. 1 januari 2029. Detta ger en samlad kostnad för företagen på 312 500 kronor (beräknad timkostnad för företaget 500 kronor).

Journalföring av uppstallade djur

Enligt 2 kap. 12 § i förslaget ska journalföras uppstallning av djur som normalt ska avlivas omedelbart efter ankomst till ett slakteri. Den här typen av journalföring beräknas samlat göras ca 1 000 gånger per år och uppskattas ta cirka 5 minuter per tillfälle (oavsett antal djur som behöver stallas upp den tillåtna tiden). Detta ger en samlad kostnad för företagen på ca 42 000 kronor per år (beräknad timkostnad för företaget 500 kronor).

Journalföring av uppstallade högmjölkade kor som behöver mjölkas

Enligt 2 kap. 24 § i förslaget ska journalföras mjölkning av högmjölkande kor som behöver hållas över natten på ett slakteri. Den här typen av journalföring beräknas samlat göras 10 gånger per år och uppskattas ta cirka 5 minuter per tillfälle (oavsett antal djur som behöver mjölkas). Detta ger en samlad kostnad för företagen på ca 400 kronor per år (beräknad tim-kostnad för företaget 500 kronor).

Dokumentation av hållande av renar och hjortdjur i slakterihägn mer än två dygn

Enligt 2 kap. 29 § i förslaget ska journalföras orsakerna till en uppstallning av renar och hjortdjur i slakterihägn längre än de föreskrivna två dygnen. Den här typen av journalföring beräknas samlat göras ca 25 gånger per år och uppskattas ta cirka 5 minuter per tillfälle (oavsett antal djur som hålls i hägnet längre än den föreskrivna tiden). Detta ger en samlad kostnad för företagen på ca 1000 kronor per år (beräknad timkostnad för företaget 500 kronor).

Anmälan om annan avlivning av fjäderfä

Enligt 6 kap. 25 § i förslaget ska djurhållare i förväg anmäla annan avlivning av fjäderfä i schakt, tunnlar, container eller förseglade byggnader till länsstyrelsen. Själva anmälan av avlivningen innebär en administrativ börda för företaget. Uppskattningsvis tar anmälan cirka 15 minuter att göra och det görs cirka 40 besättningsavlivningar av fjäderfä per år. Detta ger en samlad kostnad för dessa personer på 5000 kronor per år (beräknad timkostnad för företaget 500 kronor).

Dokumentation om och rapportering av annan avlivning av fjäderfä

Enligt 6 kap. 26 § i förslaget ska en veterinär dokumentera och rapportera till länsstyrelsen vissa uppgifter i samband med annan avlivning av fjäderfä i schakt, tunnlar, container eller i förväg förseglade byggnader genom exponering för koldioxid. Dokumentationen och rapporteringen innebär en administrativ börda för veterinären. Uppskattningsvis tar denna dokumentation och rapportering cirka en timme per avlivning. Uppskattningsvis sker årligen 40 avlivningar av fjäderfä på det här sättet. Detta ger en samlad kostnad för hanteringen på 20 000 kronor per år (beräknad timkostnad för företaget 500 kronor).

Anmälan om annan avlivning av fjäderfä

Enligt 6 kap. 29 § i förslaget ska djurhållare anmäla annan avlivning av fjäderfä i två faser i koldioxid tunnel till länsstyrelsen. Anmälan av avlivningen innebär en administrativ börda för företaget. Uppskattningsvis tar anmälan cirka 15 minuter och det görs cirka 20 avlivningar av fjäderfä per år. Detta ger en samlad kostnad för dessa personer på 2500 kronor per år (beräknad timkostnad för anordnaren 500 kronor).

Dokumentation om och rapportering av annan avlivning av fjäderfä

Enligt 6 kap. 30 § i förslaget ska en veterinär dokumentera och rapportera till länsstyrelsen vissa uppgifter i samband med besättningsavlivning av fjäderfä i två faser i koldioxidtunnel med efterföljande malning i kvarn. Dokumentationen och rapporteringen innebär en administrativ börda för veterinären. Uppskattningsvis tar denna dokumentation och rapportering cirka en timme per besättningsavlivning. Uppskattningsvis sker årligen 20 besättningsavlivningar av fjäderfä på det här sättet. Detta ger en samlad kostnad för dessa veterinärer på 10 000 kronor per år (beräknad timkostnad för företaget 500 kronor).

3.3 Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Krav på dokumenterad kompetens

Föreskriftsförslaget innebär att det – utöver de krav på kompetensnivå och kompetensbevis som finns i förordningen – framöver kommer att krävas dokumenterad kompetens hos de som utför slakt och avlivning av djur, se 3 kap. 2 §, 4 kap. 2 §, 5 kap. 2 §, 6 kap. 2 §, och 6 kap. 6 §. När det gäller avlivning av andra djur än animalieproduktionens djur i 7 kap. ställs kravet på dokumenterad kompetens endast på den som regelbundet och i större omfattning deltar vid avlivning och därmed sammanhängande verksamhet, se 7 kap. 3 §.

Vad som avses med dokumenterad kompetens framgår av bestämmelserna ovan medför det nya kravet en kostnad för den enskilde i form av vad det kostar att gå utbildningen. Utbildningskostnaden är dock en engångskostnad och tillfaller i regel den enskilde, som

antingen är anställd i ett företag eller är enskild företagare. En närmare redovisning av beräknade kostnader för enskilda hänvisas till avsnitt 4.2. Jordbruksverket bedömer att många av de enskilda företagare som slaktar eller avlivar djur enligt bestämmelserna i 3–7 kap. redan har erforderlig dokumenterad kompetens. De som inte har erforderlig kompetens låter dessutom redan idag vanligen slakta djuren på ett lokalt slakteri alternativt låter man djuret tas omhand av jägare eller annan utbildad person.

Föreskriftsförslagets krav på dokumenterad kompetens kommer främst att påverka verksamheter som håller grisar och fjäderfä som berörs av besättningsavlivning och annan avlivning på gård. I verksamheter som håller nötkreatur, hästar, får och getter sker avlivning på gården i regel i mindre omfattning och de personer utför sådan avlivning har ofta redan relevant kompetens, exempelvis legitimation som veterinär eller genom avlagd jägarexamen och kommer därför påverkas mindre av kravet på dokumenterad kompetens.

Föreskriftsförslaget kan också medföra ett visst administrativt merarbete för företag med verksamhet som omfattar slakt eller avlivning. Merarbetet består i att kontrollera att personalen har den utbildning och kompetens som krävs för de arbetsuppgifter som utförs inom verksamheten. För de flesta företag bedöms detta kunna genomföras som en del av den ordinarie personaladministrationen och innebära en marginell tidsåtgång.

3.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Syftet med de föreslagna föreskrifterna är att säkerställa att djur behandlas väl och inte utsätts för onödigt lidande när de slaktas eller avlivas. Föreskrifterna ställer vissa krav på de företag som slaktar och avlivar djur som hålls av människan vilka redogörs för ovan i avsnitt 1.3 samt avsnitt 3.1 och 3.2. Föreslagna krav bedöms vara proportionerliga i förhållande till syftet med regleringen.

För att säkerställa att förslaget inte medför mer långtgående kostnader och begränsningar än vad som är nödvändigt har Jordbruksverket – i den mån det funnits utrymme för det (se redogörelsen i avsnitt 1.3 om medlemsstaternas möjlighet att behålla och anta mer omfattande bestämmelser i förhållande till förordningen) – analyserat bestämmelsernas ändamålsenlighet och konsekvenser. Detta har bl.a. resulterat i att det nu gällande strängare nationella kravet om att djur endast får stallas upp en natt på slakteri föreslås tas bort. I stället ska i denna del gälla förordningens driftsbestämmelser för slakterier i bilaga II till förordningen (som det hänvisas till i artikel 15). Med det här förslaget ges slakterierna en möjlighet att administrera hållandet av djur på anläggningen inom sin egenkontroll och enligt slakteriets standardrutiner. Detta är en förenkling för företagarna vid oförutsedda händelser som kan leda till att djuren inte kan slaktas enligt plan.

Genom förslaget införs i vissa delar specificerade krav på dokumenterad kompetens hos de som slaktar och avlivar djur. De ökade kraven införs i den mån förordningen ger utrymme för det samt i de delar som inte omfattas av förordningens tillämpningsområde. Jordbruksverket anser att ett införande av krav på utbildning och kunskap i dessa sammanhang är en viktig åtgärd för att säkerställa och förbättra djurvälfärden i samband med avlivning. Ett sätt att skaffa sig dokumenterad kompetensnivå är att gå en utbildning som uppfyller kriterierna enligt bilagan till de föreslagna föreskrifterna. Genom att ange de grundläggande kraven för utbildningen ges en flexibilitet för genomförandet av den på så sätt att utbildningarna inte enbart ges av utbildningsanordnare som har godkänts av Jordbruksverket. Utbildningarna bör därmed i större utsträckning kunna ske inom exempelvis det egna företaget, inom olika föreningar eller studiecirklar. Utbildningen förväntas därmed bli mer lättillgänglig och utbildningskostnaden blir lägre. För de som inte vill eller kan utbilda sig finns det fortfarande möjlighet att anlita erforderligt utbildade personer för att slakta eller avliva sina djur.

3.5 Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Syftet med föreskrifternas nya utformning och struktur är att skapa ökad tydlighet om vilka regler som ska tillämpas i olika situationer. Med den nya utformningen och strukturen eftersträvar Jordbruksverket att underlätta för företagens regelefterlevnad. Även myndigheternas kontroll ges förutsättningar för att bli effektivare. Om dessa effekter uppnås bör det kunna skapa förutsättningar för konkurrensneutrala förutsättningar för företagen.

De föreslagna föreskrifterna bedöms kunna påverka konkurrensförhållandena mellan företag. Företagens storlek kan ha betydelse för hur omfattande konsekvenserna av förslaget blir, särskilt om företagen väljer att anpassa verksamheten för att använda de nya avlivningsmetoder som tillåts enligt förslaget. Sådana anpassningar kan exempelvis innebära behov av förändringar i anläggningar, arbetsrutiner eller logistik. För större företag kan detta i vissa fall medföra högre investeringskostnader eftersom anpassningar kan behöva göras i större skala. Samtidigt kan mindre företag ha mer begränsade ekonomiska och personella resurser för att genomföra motsvarande anpassningar. Hur stora konsekvenserna blir varierar dock beroende på verksamhetens förutsättningar. Det är därför svårt att generellt bedöma om större eller mindre företag påverkas mer av förslaget.

Enligt 7 kap. i förslaget ska den som regelbundet och i större omfattning avlivar andra djur än animalieproduktionens djur ha dokumenterad kompetens. Detta innebär att små företag som endast avlivar djur i begränsad omfattning och inte regelbundet inte omfattas av kravet. Detta kan innebära att kraven på dokumenterad kompetens påverkar företag i olika utsträckning och därmed ha betydelse för konkurrensförhållandena.

3.6 Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Föreskrifterna ställer vissa krav på de företag som slaktar och avlivar djur som hålls av människan vilka redogörs för ovan i avsnitt 1.3 samt avsnitt 3.1 och 3.2. Jordbruksverket har inte kunnat identifiera några andra effekter av regleringen som kan komma att påverka företagen.

4 Andra enskilda

4.1 Beskrivning av vilka som berörs av regleringen och hur många de är

Bestämmelserna i föreskrifterna riktar sig i huvudsak till personer som avlivar eller slaktar djur, både på och utanför slakterier och andra verksamheter. I förslaget finns bestämmelser som riktar sig specifikt till företag. Flertalet av bestämmelserna riktar sig dock till enskilda personer som deltar i slakt eller avlivning av djur och därmed sammanhängande verksamhet.

I förordningen ställs krav på innehav av kompetensbevis för de som arbetar på slakterier och deltar i slakt av djur och därmed sammanhängande verksamhet. Krav på kompetensbevis finns även i samband med avlivning av pälsdjur. Kompetensbevisen utfärdas efter ansökan av den som har gått en av Jordbruksverket godkänd utbildning. Föreskriftsförslaget innehåller bestämmelser om hur man ansöker om kompetensbevis. Under de senaste fyra åren (2019–2022) har Jordbruksverket utfärdat i genomsnitt ca 236 kompetensbevis per år (med en variation mellan 168–324 kompetensbevis per år).

Genom förslaget införs i vissa delar specificerade krav på dokumenterad kompetens hos de som slaktar och avlivar djur. Kraven riktas till enskilda personer som antingen behöver gå en utbildning som uppfyller kriterierna enligt bilagan till de föreslagna föreskrifterna eller har gått en utbildning där relevanta moment i samband med slakt eller avlivning av djur har ingått. Tillgängliga uppgifter över hur många personer som kommer att beröras av kraven på dokumenterad kompetens saknas.

Även enskilda personer som håller djur kan beröras av de föreslagna föreskrifterna. Förslaget omfattar slakt och avlivning av djur som hålls av människan, vilket inkluderar både animalieproduktionens djur och djur utanför animalieproduktionen och som hålls av enskilda personer (djur som vanligen benämns sällskapsdjur). Enskilda personer har alltid möjlighet att anlita veterinär eller någon annan person med erforderlig erfarenhet och kunskap att slakta eller avliva djur.

För uppgifter om hur många djur som tillhör animalieproduktionens djur som finns i landet hänvisas till avsnitt 3.1.

Det saknas exakta uppgifter om hur många personer som håller sällskapsdjur. Enligt en Novus-undersökning som utfördes på uppdrag av försäkringsbolaget Agria och som publicerades år 2024 håller cirka 5 procent av Sveriges hushåll djur av andra arter än hund och katt. Antalet registrerade hundar i Jordbruksverkets hundregister är ca 1,15 miljoner och antalet katter i motsvarande kattregistret är ca 530 000. Dock anses mörkertalet för hur många katter som hålls i Sverige vara stort och den rätta siffran bör vara ca 1,5 miljoner.

4.2 Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter

Krav på dokumenterad kompetens

Föreskriftsförslaget innebär att det – utöver de krav på kompetensnivå och kompetensbevis som finns i förordningen – framöver kommer att krävas dokumenterad kompetens hos de som utför slakt och avlivning av djur, se 3 kap. 2 §, 4 kap. 2 §, 5 kap. 2 §, 6 kap. 2 §, och 6 kap. 6 §. När det gäller avlivning av andra djur än animalieproduktionens djur i 7 kap. ställs kravet på dokumenterad kompetens endast på den som regelbundet och i större omfattning deltar vid avlivning och därmed sammanhängande verksamhet, se 7 kap. 3 §.

Med dokumenterad kompetens avses

- intyg från en utbildning om avlivning som uppfyller kriterierna enligt bilagan till dessa föreskrifter,
- sådant kompetensbevis som avses i artikel 7.2 i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 för djurarten samt för den avlivningsmetod som ska användas, eller
- jägarexamen.

Även veterinärer uppfyller kravet på dokumenterad kompetens. Vid avlivning enligt 6 och 7 kap. uppfyller också djursjukskötare och godkända legitimerade sjuksköterskor kravet om en veterinär vid delegering enligt 4 kap. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:19) om djurhälsopersonal och vårdgivare har bedömt att personen har reell kompetens att utföra den aktuella avlivningen.

För den som inte redan har någon av de utbildningar som anges i punkterna ovan medför kraven på dokumenterad kompetens en kostnad för den enskilde i form av vad det kostar att gå utbildningen. Utbildningskostnaden är dock en engångskostnad och tillfaller i regel den enskilde, antingen som anställd i ett företag eller som enskild företagare.

Jordbruksverket uppskattar att antalet personer som kommer att behöva gå en utbildning som uppfyller kriterierna enligt bilagan till förslaget kommer att vara enligt följande:

- Utbildning om slakt av strövren: cirka 10 personer per år.
- Utbildning för besättningsavlivning/annan avlivning av animalieproduktionens djur: ca 500 personer initialt och därefter 100 personer per år.

- Uppdatering av utbildning om besättningsavlivning/annan avlivning av animalieproduktionens djur:
  ca 1 000 personer.
- utbildning om slakt för privat konsumtion i hemmet bedöms främst allt beröra djurhållare som håller fjäderfä, får och nötkreatur. Antalet berörda uppskattas till ca 500 personer initialt därefter 100 personer per år. Eftersom utbildning även krävs för besättningsavlivning och annan avlivning av animalieproduktionens djur bedöms den kompetens som behövs i stor utsträckning redan finnas inom berörda verksamheter.
- Utbildning om slakt av fjäderfä, harar och kaniner på gården för direkt- eller detaljförsäljning ca 50–75 personer initialt och därefter enstaka personer per år.
- Utbildning för den som regelbundet i större omfattning avlivar andra djur än animalieproduktionens djur: ca 200 personer per år initialt och därefter 50 personer per år årligen.
- Uppdatering av utbildning för den som regelbundet i större omfattning avlivar andra djur än animalieproduktionens djur: ca 200 personer.

Utifrån ovanstående uppgifter uppskattas 1 300 personer initialt behöva gå en utbildning om avlivning. De som behöver uppdatera sin kompetens med anledning av det nya enligt föreskriftsförslaget uppskattas till 1 200 personer. För att uppskatta kostnaderna för den här utbildningen kan man jämföra vad en utbildning för att få ett kompetensbevis för djurtransport, vilka uppgår till ca 2 500 kronor. En uppskattad kostnad för att uppdatera en genomförd utbildning för att kompetensen ska motsvara den ny kraven bedöms uppgå till ca 1 000 kronor. Detta ger en samlad kostnad på ca 4 450 000 kronor.

Avgift för ansökan om kompetensbevis för slakt och avlivning

I förslaget införs en avgift om 250 kronor för ansökningar om utfärdande av kompetensbevis för slakt och avlivning, se 2 kap. 4 §. Ett kompetensbevis är en personlig handling som bevisar den enskildes kompetensnivå och behörighet att delta i slakt av djur och därmed sammanhängande verksamhet på ett slakteri samt avlivning av pälsdjur. Kraven framgår direkt av artikel 7 i förordningen. Avgiften ska betalas av sökanden och avser att bekosta Jordbruksverkets kostnader för att utfärda kompetensbeviset. Nedan följer Jordbruksverkets beräkningar för att fastställa avgiftens storlek.

För att beräkna avgiften har använts genomsnittliga kostnader för handläggningen av de aktuella ärendena. Kostnaderna för handläggningen består enbart av personalkostnaden (timkostnaden) för handläggningen. Det bedöms inte finnas några andra kostnadsposter för handläggningen av ärendena. Kostnaden för handläggningen har tagits fram genom att multiplicera den uppskattade timkostnaden med den genomsnittliga tiden som handläggningen av ärendena bedöms ta hos Jordbruksverket.

Genomsnittlig timkostnad hos Jordbruksverket

För att bedöma timkostnaden för handläggningen har Jordbruksverket utgått från verkets interna beräkning av timkostnad för Jordbruksverkets anställda från och med januari 2026. Genomsnittslönen på djuravdelningen (som är ansvarig för handläggningen av aktuella ärenden) är ca 45 000 kronor och denna genomsnittslön bedöms rimlig för att beräkna timkostnaden för den aktuella ärendehandläggningen. Vidare beräknas timkostnaden utifrån närvarotid (1 680 timmar/år), vilket medför en genomsnittlig timkostnad på 735 kronor/ timme (inklusive sociala avgifter och OH-påslag).

Genomsnittlig kostnad per ärende

Kostnaden per ärende har gjorts utifrån bedömningar av hur lång tid som handläggningen av de aktuella ärendena i genomsnitt tar. Baserat på tidigare erfarenheter av handläggningen bedöms den genomsnittliga handläggningstiden för utfärdande av kompetensbevis uppgå till 20 minuter/kompetensbevis.

Med en timkostnad på 735 kronor/timme (se ovan) blir därmed den genomsnittliga kostnaden för handläggningen: 0,33×735=243 kronor. Efter lämplig avrundning blir slutsatsen att avgiften för utfärdande av kompetensbevis ska fastställas till 250 kronor.

4.3 Beskrivning och, om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser

Syftet med de föreslagna föreskrifterna är att säkerställa att djur behandlas väl och inte utsätts för onödigt lidande när de slaktas eller avlivas. Föreskrifterna ställer krav på de personer som utför eller deltar vid slakt och avlivning av djur och därmed sammanhängande verksamhet. Syftet förväntas uppnås genom en tydligare och bättre strukturerad reglering samt ett införande av viss kompetens- och kunskapsnivå för att på så sätt öka medvetenheten om djurs behov i samband med slakt och avlivning. Genom ökad medvetenhet ökar den allmänna kunskapen ökas vilket i sin tur medför en generellt ökad djurvälfärd.

4.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Syftet med de föreslagna föreskrifterna är att säkerställa att djur behandlas väl och inte utsätts för onödigt lidande när de slaktas eller avlivas. Föreskrifterna ställer vissa krav på de som slaktar och avlivar djur som hålls av människan vilka redogörs för ovan i avsnitt 1.3 samt avsnitt 4.1 och 4.2. Föreslagna krav bedöms vara proportionerliga i förhållande till syftet med regleringen.

Genom förslaget införs i vissa delar specificerade krav på dokumenterad kompetens hos de som slaktar och avlivar djur. De ökade kraven införs i den mån förordningen ger utrymme

för det samt i de delar som inte omfattas av förordningens tillämpningsområde. Jordbruksverket anser att ett införande av krav på utbildning och kunskap i dessa sammanhang är en viktig åtgärd för att säkerställa och förbättra djurvälfärden i samband med avlivning. Ett sätt att skaffa sig dokumenterad kompetensnivå är att gå en utbildning som uppfyller kriterierna enligt bilagan till de föreslagna föreskrifterna. Genom att ange de grundläggande kraven för utbildningen ges en flexibilitet för genomförandet av den på så sätt att utbildningarna inte enbart ges av utbildningsanordnare som har godkänts av Jordbruksverket. Utbildningarna bör därmed i större utsträckning kunna ske inom exempelvis olika föreningar eller studiecirklar. Utbildningen förväntas därmed bli mer lättillgänglig och utbildningskostnaden blir lägre. För de som inte vill eller kan utbilda sig finns det fortfarande möjlighet att anlita erforderligt utbildade personer för att slakta eller avliva sina djur.

5 Staten

5.1 Beskrivning av vilka som berörs av regleringen och hur många de är

De myndigheter som berörs av föreskriftsförslaget är Jordbruksverket, Livsmedelsverket samt länsstyrelserna.

Jordbruksverket är föreskrivande myndighet för regler om slakt och avlivning av djur som hålls av människan. Jordbruksverket handlägger även ansökningar om undantag från vissa av bestämmelserna i föreskrifterna om det föreligger särskilda skäl.

Jordbruksverket ansvarar också för att samordna de myndigheter som ansvarar för den offentliga kontrollen på djurskyddsområdet – inbegripet slakt och avlivning – samt för att ge stöd, råd och vägledning till dem.

Jordbruksverket ansvarar för att utfärda och återkalla kompetensbevis samt godkänna de utbildningar som leder fram till ett kompetensbevis.

Länsstyrelserna, vilka är 21 separata myndigheter, är generellt utpekade som operativ kontrollmyndighet vad gäller djurskyddet och har därmed det övergripande ansvaret när det gäller djurskyddskontroll på området slakt och avlivning av djur som hålls av människan.

Livsmedelsverket finns genom sina officiella veterinärer på plats på slakterierna för att utföra kontroller före och efter slakt. På djurskyddsområdet omfattar detta bl.a. kontroller av djurskyddet på slakteriet i form av inspektioner som görs enligt artikel 18 i EU:s kontrollförordning[23].

[23] Se 8 kap. 9 § djurskyddsförordningen (2019:66).

5.2 Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter

För länsstyrelsernas del innebär förslaget, som inför krav på utbildning för fler personer som slaktar och avlivar djur, att kontrollområdet för myndigheterna kommer att utvidgas. Länsstyrelsens kontroller i primärproduktionen riktar sig mot animalieproduktionens djur samt mot anmälningsärenden där det finns misstanke om djurskyddsbrister. Kontroller av djur som inte ingår i animalieproduktionens djur kommer sannolikt främst att ske inom ramen för kontroll av tillståndspliktiga verksamheter samt efter inkomna klagomål. Antalet kontroller beror på antal klagomål och på kontrollmyndighetens prioriteringar.

För Jordbruksverkets del innebär föreskriftsförslaget kostnader för revidering och uppdatering av befintliga kontrollvägledningar på området (för länsstyrelsernas och Livsmedelsverkets kontroller) samt vägledningarna till slakterierna avseende god praxis. Jordbruksverkets arbete med föreskrifter, vägledningar, checklistor samt olika former av information till allmänheten och berörda myndigheter sker löpande i det s.k. linjearbetet på myndigheten och det är därför inte möjligt att beräkna kostnaderna som förslaget medför i denna del.

Handläggningen av de delar som avser kompetensbevisen finansieras till viss del genom avgiftsuttag och förslaget innehåller inte heller några bestämmelser om hur handläggningen av dessa ärenden ska gå till regleras utan detta regleras av förordningen.

Kostnaden för Jordbruksverkets handläggning av ansökningar om undantag från vissa av bestämmelserna i föreskrifterna (s.k. dispens) beräknas uppgå till 1 838 kronor per ärende och har beräknats enligt följande. För att uppskatta kostnaden per ärende har det gjorts en bedömning av hur lång tid handläggningen av de aktuella ärendena tar i genomsnitt. Den genomsnittliga handläggningstiden bedöms för verksamheten uppgå till 2,5 timme/ärende. Med en timkostnad för en handläggare på Jordbruksverket om 735 kronor/timme blir därmed den genomsnittliga kostnaden för handläggningen 2,5 × 735 = 1 838 kronor. Uppskattningsvis kommer det inkomma ungefär fem ansökningar om undantag från bestämmelserna i föreskrifterna per år.

För Livsmedelsverket innebär förslaget inga förändringar eftersom reglerna för slakterier inte har ändrats i någon större utsträckning.

5.3 Beskrivning och, om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser

Ej aktuellt.

5.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Ej aktuellt.

6 Samråd

6.1 Beskrivning av tidigt samråd

Jordbruksverket har hållit tidigt samråd uppdelat på flera möten med bl.a. myndigheter, branschorganisationer och djurskyddsorganisationer.

Jordbruksverket har vid framtagandet av de föreslagna föreskrifterna haft dialog med bl.a. slakteribranschen, Sveriges lantbruksuniversitet, Svenska Samernas Riksförbund, branschorganisationer på området såsom Svenska Köttföretagen, Kött och Charkföretagen, Eldrimner, Sveriges Grisföretagare, Sveriges Nötköttsproducenter, Svenska Ägg, Svensk Fågel, Matfiskodlarna, Djurparksföreningen, Svensk Lantbrukstjänst, Konvex, Zoorf, Herpetologiska riksförbundet, Hushållningssällskapet och Lantbrukarnas Riksförbund.

7 Ikraftträdande och utvärdering

7.1 Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

De nya föreskrifterna beräknas träda i kraft den 15 juli 2027.

Jordbruksverket kommer att informera om de nya föreskrifterna på verkets webbplats samt ge information i samband med direkt kontakt med kunder. Berörda myndigheter, företag och branschorganisationer på området har även fått viss information om de nya föreskrifterna i samband med de tidiga samråd som hållits under tiden som Jordbruksverket har arbetat med framtagandet av föreskriftsförslaget.

Det nya förslaget innebär att det kommer finnas särskilda krav på utbildning för personer som avlivar djur regelbundet och i större omfattning. Detta innebär att det behöver göras informationsinsatser till allmänheten.

Det finns ingen specifik kontrollvägledning för länsstyrelsens djurskyddskontroll på slakterier eller ute hos djurhållare. Den vägledning som finns idag riktar sig främst till Livsmedelsverkets kontroll på slakterier. Jordbruksverket kommer att ta fram ytterligare vägledningar på området slakt och avlivning av djur.

7.2 Beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas

Konsekvenserna av föreskriftsförslaget kan bl.a. utvärderas inom ramen för den årliga djurskyddsrapporen, där länsstyrelsernas och Livsmedelsverkets årliga kontrollresultat inom området slakt och avlivning av djur sammanställs och redovisas. Kontrollresultaten rapporteras till Jordbruksverket genom enkätsvar. Enkäten kan anpassas så att uppgifter om föreskrifternas påverkan inkluderas. De anpassade frågorna planeras att skickas ut efter kontrollåret 2028, eftersom detta är det försa kalenderår då föreskrifterna har varit i kraft under hela året.

Jordbruksverket har dessutom en myndighetsgemensam samrådsgrupp för frågor om slakt och avlivning där berörda myndigheter diskuterar aktuella frågor inom området. Gruppen sammanträder ungefär fyra gånger per år. Föreskrifternas konsekvenser kan följas upp och diskutera inom ramen för denna samverkan.

Bilagor

Bilaga 1: Jämförelsetabell – nya och gamla föreskrifter

Bilaga 2: Särskild konsekvensanalys – administrativa bördor för företagen

Bilaga 1 Jämförelsetabell – nya och gamla föreskrifter

SJVFS Förslaget Kapitel	SJVFS Förslaget §	Avseende	Motsvarar reglering i SJVFS 2019:8	Skillnad	Bemyndigande
1 kap.	1 §	Tillämpningsområde	1 kap. 1 §	Ny	
1 kap	2 §	Tillämpningsområde	1 kap. 1 och 2 §§	Ändrad	
1 kap	3 §	Tillämpningsområde	1 kap. 3 §	Upplysningsparagraf	
1 kap	4 §	Definitioner	1 kap. 4 §	Ändrad	1 kap. 2 § djurskyddsförordningen
1 kap	5 §	Tillämplighetsområde	1 kap. 6 §	Upplysningsparagraf	
1 kap	6 §	Undantag från bestämmelser	10 kap. 1§	Ändrad	
2 kap.	1 §	Tillämplighetsområde	1 kap.	Ny	
2 kap.	2 §	Kompetensnivå		Ny upplysningsparagraf	
2 kap.	3 §	Kompetensbevis		Ny	1 kap. 2 § och 2 kap. 11 § djurskyddsförordningen
2 kap.	4 §	Kompetensbevis		Ny	1 kap. 2 § och 2 kap.11 § djurskyddsförordningen
2 kap.	5 §	Kompetensbevis		Ny	1 kap. 2 § och 8 kap. 17 § djurskyddsförordningen
2 kap.	6 §	Kompetensbevis		Ny	1 kap. 2 § och 2 kap. 11 § djurskyddsförordningen
2 kap.	7 §	Kompetensbevis		Ny	1 kap. 2 § och 2 kap. 11 § djurskyddsförordningen
2 kap.	8 §	Standardrutiner	3 kap.1 §	Ändrad	5 kap. 3 § djurskyddsförordningen
2 kap.	9 §	Slakteriets utformning	4 kap.1 §	Oförändrad	2 kap, 14 § djurskyddsförordningen
2 kap.	10 §	Slakteriets utformning	4 kap. 3 §	Ändrad	2 kap. 14 § djurskyddsförordningen
2 kap.	11 §	Underhåll av utrustning	4 kap. 9 §	Ändrad	5 kap. 3 § och djurskyddsförordningen
2 kap.	12 §	Hantering	3 kap. 2 §	Oförändrad	11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
2 kap.	13 §	Drivning	3 kap. 4 §	Ändrad	2 kap 18 § djurskyddsförordningen
2 kap.	14 §	Drivning	4 kap. 2 §	Oförändrad	2 kap. 18 § djurskyddsförordningen
2 kap.	15 §	Drivning	3 kap. 5 §	Ändrad	2 kap. 17a § djurskyddsförordningen
2 kap.	16 §	Drivning	4 kap. 8 §	Ändrad	2 kap. 18 § djurskyddsförordningen
2 kap.	17 §	Hållande av djur	3 kap. 3 §	Ändrad	11 kap. 2§ djurskyddsförordningen

SJVFS Förslaget Kapitel	SJVFS Förslaget §	Avseende	Motsvarar reglering i SJVFS 2019:8	Skillnad	Bemyndigande
2 kap.	18 §	Hållande av djur	6 kap. 1 §	Ändrad	11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
2 kap.	19 §	Hållande av djur	6 kap. 1§	Ändrad	1 kap. 2 § och 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
2 kap.	20 §	Hållande av djur	6 kap. 5 §	Ändrad	2 kap. 11 § djurskyddsförordningen
2 kap.	21 §	Hållande av djur	4 kap. 5 §	Ändrad	2 kap. 14 § djurskyddsförordningen
2 kap.	22 §	Hållande av djur	6 kap. 3 §	Oförändrad	11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
2 kap.	23 §	Hållande av djur	6 kap. 6 §	Oförändrad	2 kap. 11 § djurskyddsförordningen
2 kap.	24 §	Hållande av djur	6 kap. 8 §	Ändrad	11 kap, 2 § djurskyddsförordningen
2 kap.	25 §	Hållande av djur	6 kap. 4 §	Ändrad	11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
2 kap.	26 §	Hållande av djur	4 kap. 4 §	Ändrad	2 kap. 14 § djurskyddsförordningen
2 kap.	27 §	Hållande av djur	4 kap. 3 §	Ändrad	2 kap. 14 § djurskyddsförordningen
2 kap.	28 §	Hållande av djur	4 kap. 3 §	Ändrad	2 kap. 14 § djurskyddsförordningen
2 kap.	29 §	Hållande av djur	6 kap. 7 §	Ändrad	2 kap. 14 § djurskyddsförordningen
2 kap.	30 §	Hållande av djur		Ny	2 kap. 14 § djurskyddsförordningen
2 kap.	31 §	Fixering	6 kap. 2 §	Oförändrad	2 kap. 13 § djurskyddsförordningen
		Fixering	7 kap. 1 §	Borttagen	
2 kap.	32 §	Bedövning	7 kap. 3 §	Ändrad	5 kap.1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	33 §	Bedövning	7 kap. 2 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	34 §	Bedövning	4 kap. 10 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	35 §	Bedövning	7 kap. 4 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	36 §	Bedövning	7 kap. 5 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	37 §	Bedövning	7 kap. 7 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	38 §	Bedövning	7 kap. 11 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	39 §	Bedövning		Ny	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	40 §	Bedövning	7 kap. 17 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen

SJVFS Förslaget Kapitel	SJVFS Förslaget §	Avseende	Motsvarar reglering i SJVFS 2019:8	Skillnad	Bemyndigande
2 kap.	41 §	Bedövning	7 kap. 16 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	42 §	Bedövning	7 kap. 20 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	43 §	Bedövning	7 kap. 23 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	44 §	Bedövning	7 kap. 21 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	45 §	Bedövning	7 kap. 22 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	46 §	Bedövning	7 kap. 24 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	47 §	Bedövning	7 kap. 28 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	48 §	Bedövning	7 kap. 26 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	49 §	Bedövning	7 kap. 27 §§	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
2 kap.	50 §	Säkerställande av död	8 kap. 4 §	Ändrad	5 kap. 3 § och 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
3 kap.	1 §	Tillämpningsområde		Ny	
3 kap.	2 §	Kompetensnivå	2 kap.1 §	Ändrad	2 kap.10 § djurskyddsförordningen
3 kap.	3 §	Hantering	3 kap. 6 §	Ändrad	11 kap. 2§ djurskyddsförordningen
3 kap.	4 §	Hantering	6 kap. 5 §	Ändrad	2 kap. 11 § djurskyddsförordningen
3 kap.	5 §	Hantering	6 kap. 3 §	Oförändrad	11 kap. 2§ djurskyddsförordningen
3 kap.	6 §	Hantering	6 kap. 4 §	Ändrad	11 kap. 2§ djurskyddsförordningen
3 kap.	7 §	Fixering och bedövning	7 kap. 1 §	Ändrad	2 kap. 13 § och 5. Kap. 1 § djurskyddsförordningen
3 kap.	8 §	Fixering och bedövning		Upplysningsparagraf	2 kap. 13 § och 2 kap. 13 § djurskyddsförordningen
3 kap.	9 §	Bedövning	7 kap. 3 §	Ändrad	2 kap. 13 § och 5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
3 kap.	10 §	Bedövning	8 kap. 2 §	Ändrad	2 kap. 13 § och 5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
3 kap.	11 §	Bedövning	7 kap. 20 §	Oförändrad	2 kap. 13 § och 5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
3 kap.	12 §	Fixering och bedövning	8 kap. 3 §	Ny	2 kap. 13 § och 5 kap. 3 § djurskyddsförordningen

SJVFS Förslaget Kapitel	SJVFS Förslaget §	Avseende	Motsvarar reglering i SJVFS 2019:8	Skillnad	Bemyndigande
3 kap.	13 §	Avblodning och säkerställande av död	8 kap. 4 §	Ändrad	5 kap. 3 § och 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
3 kap.	14 §	Avblodning och säkerställande av död	8 kap. 3 §	Oförändrad	5 kap. 3 § och 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
3 kap.	15 §	Avblodning och säkerställande av död	8 kap, 4 §	Ändrad	5 kap. 3 § och 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
4 kap.	1 §	Tillämpningsområde		Ny	
4 kap.	2 §	Kompetensnivå		Ny	2 kap. 10 § djurskyddsförordningen
4 kap.	3 §	Bedövning och avblodning		Upplysningsparagraf	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
4 kap.	4 §	Bedövning, avblodning och säkerställande av död	4 kap. 9 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
4 kap.	5 §	Bedövning, avblodning och säkerställande av död	7 kap. 15 § & 9 kap. 12 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
4 kap.	6 §	Bedövning, avblodning och säkerställande av död		Ändrad	5 kap. 3 § och 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
4 kap.	7 §	Bedövning, avblodning och säkerställande av död	7 kap. 2 §	Oförändrad	5 kap. 3 § och 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
4 kap.	8 §	Bedövning, avblodning och säkerställande av död	9. kap 4 §	Oförändrad	5 kap. 3 § och 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
4 kap.	9 §	Säkerställande av död	8. kap 4 §	Ändrad	5 kap. 3 § och 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen
5 kap.	1 §	Tillämpningsområde		Ny	
5 kap.	2 §	Kompetensnivå	2 kap. 2 §	Ändrad	2 kap. 10 § djurskyddsförordningen
5 kap.	3 §	Fixering	7 kap. 1 §	Ändrad	5 kap. 13 § djurskyddsförordningen
5 kap.	4 §	Fixering	7 kap. 1 §	Ändrad	5 kap. 13 § djurskyddsförordningen
5 kap.	5 §	Fixering	6 kap. 2 §	Oförändrad	5 kap. 13 § djurskyddsförordningen
5 kap.	6 §	Bedövning		Upplysningsparagraf	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	7 §	Bedövning		Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen

SJVFS Förslaget Kapitel	SJVFS Förslaget §	Avseende	Motsvarar reglering i SJVFS 2019:8	Skillnad	Bemyndigande
5 kap.	8 §	Bedövning	7 kap. 15 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	9 §	Bedövning	7 kap. 9 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	10 §	Bedövning	7 kap. 10 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	11 §	Bedövning	7 kap. 12 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	12 §	Bedövning	7 kap. 13 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	13 §	Bedövning	7 kap. 14 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	14 §	Bedövning	7 kap. 16 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	15 §	Bedövning	7 kap. 17 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	16 §	Bedövning	7 kap. 18 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	17 §	Bedövning	7 kap. 18 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	18 §	Bedövning	7 kap. 19 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	19 §	Bedövning		Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	20 §	Bedövning	7 kap. 25 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	21 §	Avblodning och säkerställande av död	8 kap. 3 och 4 §§	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	22 §	Avblodning och säkerställande av död		Ny	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	23 §	Avblodning och säkerställande av död	8 kap. 2 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	24 §	Säkerställande av död	8 kap. 4 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
5 kap.	25 §	Distansavlivning i särskilda fall	9 kap. 12 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	1 §	Tillämpningsområde		Ny	
6 kap.	2 §	Kompetensnivå och kompetensbevis		Ny	
6 kap.	3 §	Kompetensnivå och kompetensbevis		Ny	2 kap.10 § djurskyddsförordningen
6 kap.	4 §	Kompetensnivå och kompetensbevis		Ny	2 kap.10 § djurskyddsförordningen
6 kap.	5 §	Kompetensnivå och kompetensbevis		Ny	2 kap.10 § djurskyddsförordningen

SJVFS Förslaget Kapitel	SJVFS Förslaget §	Avseende	Motsvarar reglering i SJVFS 2019:8	Skillnad	Bemyndigande
6 kap.	6 §	Kompetensnivå och kompetensbevis	Ny		2 kap.10 § djurskyddsförordningen
6 kap.	7 §	Hantering	3 kap. 3 och 4 §§	Ändrad	11 kap. 2§ djurskyddsförordningen
6 kap.	8 §	Fixering	6 kap. 2 §, 7 kap. 1 § och 7 kap. 4 §	Oförändrad	5. Kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	9 §	Bedövning		Upplysningsparagraf	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	10 §	Bedövning	7 kap. 3 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	11 §	Bedövning	7 kap. 2 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	12 §	Avlivning		Ny	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	13 §	Avlivning	9 kap. 24 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	14 §	Avlivning	9 kap. 5 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	15 §	Avlivning	9 kap. 8 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	16 §	Avlivning		NY	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	17 §	Avlivning	9 kap. 6 och 7 §§	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	18 §	Avlivning	9 kap. 6 och 7 §§	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	19 §	Avlivning	9 kap. 6 §	Oförändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	20 §	Avlivning	9 kap. 13 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	21 §	Avlivning	9 kap. 13 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	22 §	Avlivning	9 kap. 9 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	23 §	Avlivning	9 kap. 19 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	24 §	Avlivning	9 kap. 19 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	25 §	Avlivning	9 kap. 19 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	26 §	Avlivning	9 kap. 19 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	27 §	Avlivning	9 kap. 19 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	28 §	Avlivning	9 kap. 21 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen

SJVFS Förslaget Kapitel	SJVFS Förslaget §	Avseende	Motsvarar reglering i SJVFS 2019:8	Skillnad	Bemyndigande
6 kap.	29 §	Avlivning	9 kap. 21 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	30 §	Avlivning	9 kap. 21 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	31 §	Distansavlivning	9 kap. 12 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	32 §	Särskilda bestämmelser om avlivning av fiskar	9 kap. 25–28 §§	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	33 §	Särskilda bestämmelser om avlivning av fiskar	9 kap. 25–28 §§	Ändrad	2 kap. 11 § djurskyddsförordningen
6 kap.	34 §	Särskilda bestämmelser om avlivning av	9 kap. 25–28 §§	Ny	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	35 §	Särskilda bestämmelser om avlivning av fiskar	9 kap. 25–28 §§	Ny	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	36 §	Särskilda bestämmelser om avlivningsmetoder som endast får utföras djurhälsopersonal	9 kap. 17 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
6 kap.	37 §	Säkerställande av död	9 kap. 2 §	Ändrad	5 kap. 1 § djurskyddsförordningen
7 kap.	1 §	Tillämpningsområde		Ny	
7 kap.	2 §	Kompetensnivå		Ny	2 kap. 10 § djurskyddsförordningen
7 kap.	3 §	Kompetensnivå		Ny	2 kap. 10 § djurskyddsförordningen
7 kap.	4 §	Hantering		Ny	2 kap. 13 § djurskyddsförordningen
7 kap.	5 §	Fixering	7 kap. 1 §	Ändrad	2 kap. 13 § och 5. Kap. 1 § djurskyddsförordningen
7 kap.	6 §	Bedövning och avlivning		Upplysningsparagraf	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	7 §	Bedövning och avlivning	7 kap. 3 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	8 §	Avlivning	9 kap. 3 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	9 §	Avlivning	7 kap. 19, 25 §§	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	10 §	Avblodning	8 kap. 3 och 4 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen

SJVFS Förslaget Kapitel	SJVFS Förslaget §	Avseende	Motsvarar reglering i SJVFS 2019:8	Skillnad	Bemyndigande
7 kap.	11 §	Kolmonoxid	9 kap. 24 §	Oförändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	12 §	Dekapitering	9 kap. 5 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	13 §	Dekapitering	9 kap. 5 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	14 §	Slag mot huvudet	9 kap. 8 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	15 §	Slag mot huvudet		NY	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	16 §	Halsdislokation	9 kap. 6 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	17 §	Halsdislokation	9 kap. 6 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	18 §	Maceration och krossning	9 kap. 13 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	19 §	Maceration och krossning	9 kap. 13 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	20 §	Hjärnsondning	9 kap. 9 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	21 §	Elektrisk ström	9 kap. 14 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	22 §	Koldioxid	9 kap. 19 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	23 §	Koldioxid	9 kap. 19 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	24 §	Huvudskott	9 kap. 10 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	25 §	Huvudskott	9 kap. 10 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	26 §	Distansavlivning i särskilda fall	9 kap. 12 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	27 §	Särskilda bestämmelser om avlivningsmetoder som endast får	9 kap. 17 §	Ny	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen

SJVFS Förslaget Kapitel	SJVFS Förslaget §	Avseende	Motsvarar reglering i SJVFS 2019:8	Skillnad	Bemyndigande
		utföras av djurhälsopersonal			
7 kap.	28 §	Särskilda bestämmelser om avlivningsmetoder som endast får utföras av djurhälsopersonal	9 kap. 17 §	Ny	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	29 §	Särskilda bestämmelser om avlivningsmetoder som endast får utföras av djurhälsopersonal		Ny	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	30 §	Bedövning och avlivning av övriga djur		Ny	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen
7 kap.	31 §	Säkerställande av död	9.kap 2 §	Ändrad	5 kap. 1 § och 5 kap. 3§ djurskyddsförordningen